

JULY, 1937

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene
Franciscan Fathers.
Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 lento.
Izven U. S. A. \$3.00

Management-Upravništvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of post-
age provided for in Sec-
tion 1103, Act of October
3, 1917, authorized on
August 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestove katoliški Cerkvi.

Več svetih maš
se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
STUDIRALI, PA NIMAO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMES.
NAS LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM

FAVE MARIA

Julijska štev. 1937—

—Letnik XXIX.

Evangeliji v juliju

Fra. Martin.

SEDMA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Vtem evangeliju svari Jezus svoje poslušalce pred lažnjivimi prerokami, ki prihajajo v ovčjih oblekah, v resnici so pa grabežljivi volkovi. To so pač taki ljudje, ki se kažejo vnete in goreče za dobre reči, med drugimi morda tu za vero in Boga, v resnici pa žele svoje pristaše zavesti na stranska pota in jih oslepariti za najdražje, kar imajo. Ta nauk o krivih prerokih je v naših dneh še prav posebno na mestu.

OSMA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Danes poslušamo priliko o krivičnem oskrbniku. Ta si je pridobil dolžnike svojega gospodarja za prijatelje na ta način, da je njega ogoljufal, dolžnike pa osrečil. Ob koncu prilike opozarja Zveličar poslušalce, da so otroci tega sveta na svoj način razumnejši nego otroci luči. S tem ni rečeno, da je pohvalil krivično ravnanje oskrbnikovo, pač pa je nas vse živo opomnil, da moramo dobro premisliti, kaj delamo in kako, da bo prava modrost vodila vse naše dejanje in nehanje.

DEVETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

V današnjem evangeliju vidimo Jezusa na višini na nasprotni strani jeruzalemskega mesta. Zazre se v lepotu veličastne slike, ki jo

vidi pred seboj, zraven pa pomisli na trdovratnost meščanov, ki nočejo sprejeti od Boga poslanega Odrešenika. Ko vidi v duhu vse, kar ima priti nad trdovratno mesto, povzdigne glas in vzklikne: "O, da bi spoznalo tudi ti vsaj na ta svoj dan, kaj ti je v mir!" Ali ne velja ta vzklik za tisoče in tisoč današnjih mest, ki iščejo veselja in zadovoljstva v vsem drugem, samo ne v nauku božjega Odrešenika . . . ?

DESETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

V priliki o farizeju in cestninarju nas Gospod pouči, da ne smemo zaničevati bližnjega, češ, da smo mi boljši od drugih. Bog sodi človekovo veljavo po prati notranji vrednosti. Sodi tudi po priložnostih, ki jih je kdo imel za čednostno življenje. Le Bog ve za vse skušnjave in težave, ki tega ali onega srečujejo v življenu. Mi ne poznamo vseh takih okolnosti, zato je najbolje, da se ne prenagliamo s sodbo, temveč se ravnamo po narocilu Zveličarjem: Ne sodite, da ne boste sojeni . . .

Evangelij je resnica,
varuje nas grešnih zmot.
Nam je pot, nam je vodnica,
ki nam kaže pravo pot.

Daj, Gospod, nam razsvetljenja,
ki v slabosti nas poznaš.
Nauk večnega življenja,
ti, o Jezus, sam imaš.

Nekaj novega

P. Bernard.

SKORAJ gotovo bo večini naših bralcev prinesla pričujoča številka lista Ave Maria popolnoma nove reči. Zato vas s tem prvim člankom želim prav živo opozoriti na te članke in vam krepko na srce položiti, da vse preberete, če le mogoče po večkrat.

Kaj pa je tisto novo?

Berite ob kratkem takoj tu in več v naslednjih člankih.

Ustanovila se je mednarodna katoliška propagandna organizacija, ki bi ji na kratko rekli: Katoliška internacionala.

Komaj je ta katoliška internacionala stopila v življenje, je že našla ugoden odmev pri katoličanih vsega sveta.

Ta novoustanovljena katoliška internacionala ima uraden naslov: Regnum Christi — Kraljestvo Kristusovo.

Regnum Christi kot katoliška internacionala je prejela uradno potrjenje in živahnno priporočilo od papeže Pija XI., potem pa že tudi od mnogih nadškofov in škofov.

Regnum Christi ima svoj glavni stan in svoje tajništvo sredi naše drage Slovenije, v beli Ljubljani.

Ustanovitelj in sedanji predsednik te katoliške internacionale je znani slovenski duhovnik, g. Janez Kalan.

Katoliška internacionala izdaja lasten propagandni list, ki mu je ime "Regnum Christi" in so dosedaj izšle tri številke.

List "Regnum Christi", po naše "Kraljestvo Kristusovo", izhaja v Ljubljani, je pisan največ v francoskem in nemškem jeziku in se razpošilja na vse strani sveta.

List "Regnum Christi" dobiva mnogo pozdravnih pisem in izpodbudnih pozdra-

vov z vsega sveta in v zelo različnih jezikih. Pozdravlja ga prav posebno razni škopje in misjonarji v Aziji in Afriki.

Katoliška internacionala s sedežem v beli Ljubljani pripravlja mogočen mednarodni katoliški shod ali kongres Kristusa Kralja v Poznanju na Poljskem.

Kongres Kristusa Kralja se ima vršiti pod pokroviteljstvom poljskega kardinala — primasa Hlonda, ki je bil leta 1935 papežev odpylanec na veličastnem evharističnem kongresu za Jugoslavijo v Ljubljani.

Kongres Kristusa Kralja v Poznanju se ima vršiti v zadnjih dneh meseca junija tega leta, torej bo morebiti že zboroval, ko boste vi dobili v roke pričujočo številko našega lista Ave Maria.

Berite takoj še naslednje članke!

KAJ PRAVI ŠKOF ROŽMAN?

Ljubljanski škop dr. Gregorij Rožman je večini naših bralcev osebno znan. Zato bo toliko bolj zanimivo brati, kaj on misli o katoliški internacionali Regnum Christi.

Glavni sedež katoliške internacionale je v Ljubljani, ki je obenem prestolno mesto ljubljanske škofije. Zato je škop Rožman, rekel bi, takoj za papežem poklican, da izreče svoje mnenje o katoliški internacionali.

Tretja številka lista "Regnum Christi" prinaša izjavo škofa Rožmana, ki se v slovenskem prevodu takole glasi:

Čeprav je katoliška cerkev po svoji naravi mednarodna, bolje rečeno: nadnarodna, pa kljub temu katoliška mednarodna propaganda nikakor ni odveč. Ko se nasprotniki Cerkve in Boga združujejo v različnih internacionalah, ne smejo katoličani

ostati nedelavni in samo čakati, da bo Bog na čudežen način posegel vmes. Bog bo izvojeval svoje zmage potom našega človeškega sodelovanja.

Tesnejša in delavna združitev katoličanov vsega sveta je v mnogih rečeh naranost brezpogojna potreba časa. V vsetistih rečeh, v katerih smo katoličani zaostali pred drugimi: glede tiska, gledališča, kina (movies) in radia. To so postojanke, od katerih izhaja javno mnenje. In reči moramo, da so te postojanke večinoma v rokah božjih nasprotnikov.

Priznati si moramo, da so naše oči zavezane pred temi dejstvi, ako nočemo videti velikih nalog, ki čakajo katoličane v naših dneh.

Spričo težkih časov, ki živimo v njih moramo vsi priznati velik pomen gibanja, ki nosi ime Regnum Christi. Kakor vsaka druga dobra stvar, tako tudi to gibanje raste iz skromnih začetkov. Naj bi naraslo z dobrohotnim sodelovanjem katoliških škofov v pravo svetovno silo, ki naj se je posluži božja previdnost za končno zmago Kristusa Kralja!

Tako piše in oznanja za papežem naš odlični ljubljanski vladika. Njegove krepke besede gredo s tretjo številko lista "Regnum Christi" po vsem katoliškem svetu. Povsod jih berejo najodličnejši predstavniki katoličanstva — ali naj ravno mi, katoliški Slovenci, ne beremo teh besed našega odličnega cerkvenega kneza?

O, berimo jih dvakrat, trikrat, desetkrat in zraven temeljito premišljujmo, kaj nam je povedal naš škof, ki ni samo naš slovenski škof, temuč je postal — gotovo ne brez posebne božje previdnosti — škof katoliške internacionale!

KAKO SE JE ZAČELO?

Slovenski duhovnik g. Janez Kalan se je že leta in leta trudil, da bi dvignil svoj narod do bolj odločne katoliške zavednosti in aktivnosti. Zdalo se je pa, da ni imel posebne sreče in ne velikega uspeha. Vsaj njemu samemu se je zdelo tako.

Pozneje ga je zaneslo preko domačih mej v svet. Koder je hodil, je imel odprte oči za bistro opazovanje. Primerjal je domovino s tujino, tujino z domovino. Gledal je na razmere po svetu zlasti glede stanja katoličanstva. Videl je skoraj povsod, da katoličanstvo kljub svoji silni notranji moči na zunaj ne pomeni toliko, kot bi pomeniti moralo. Opazil je, kako Bogusovražna gibanja zvito izrabljajo to navidezno slabost katoličanstva in jo skušajo še bolj oslabiti, da, uničiti z velikimi internacionalnimi organizacijami.

Katolištvo je kajpada samo po sebi internacionalno. Njegove notranje sile ne more uničiti nobena nasprotna internacionala, ker njegova notranja moč je beseda Kristusova in milost sv. Duha, ki imate obe na vse veke svojo lastno privlačnost in vpliv na duše.

V naših časih si stojita nasproti katoliška mednarodna cerkev s svojo notranjo silo in brezbožna internacionala s svojo zunanjim silo. Ali bi ne kazalo katoličanstva tudi na zunaj bolj enotno in bolj mednarodno organizirati, da bi tudi internacionalno in organizatorično predstavljal več zunanje moči in vpliva?

Take so morale biti misli, ki so vstajale iz duše tega slovenskega duhovnika. V takih mislih je moral biti takrat, ko je prijel za pero in napisal novo knjigo v nemškem jeziku: *Die Welt fuer Christus — Svet pridobiti za Kristusa!*

Knjiga je izšla in našla toliko pozornosti med katoličani, ki so razumeli nem-

ško branje, da je bila kmalu razprodana. Hitro so jo začeli prestavljati tudi v druge jezike, pa nam ni znano, v koliko jezikov so jo že prestavili.

V svoji novi knjigi "Die Welt fuer Christus" je g. Kalan razložil temeljne misli o potrebi in koristi katoliške internacionale. S knjigo v roki je stopil pred papeža Pija XI. in mu je razodel svoj načrt.

Papež je poslušal, razumel, potrdil, blagoslovil — — —

G. Kalan je šel na delo s pečatom papeževim, sestavil poziv na ves katoliški svet in je izdal klic v kratkih besedah: **Katoličani vsega sveta, združite se!**

Ni bilo treba dolgo čakati na odziv teh besed. Iz raznih dežel in v raznih jezikih so se oglasili možje z enakimi mislimi, čustvi in željami. S pomočjo teh prvih prostovoljev je bila ustanovljena katoliška internacionala s sedežem v Ljubljani, ki je postala na ta način nekak — drugi Rim!

Ali se smešno sliši?

P. Bernard.

KATOLIŠKA internacionala!? Stvar sama na sebi se morda ne sliši tako neverjetna, ampak da prihaja iz misli slovenskega duhovnika, ki mu je zraven tega še Janez Kalan ime, in da se je nastanila ravno v Ljubljani — hm!

Kolikokrat so že kaj takega rekli ob skromnih početkih marsikatere stvari, ki je pozneje narasla v razsežnost, da je segla do konca zemeljskih mej.

Človeška pota niso božja pota, človeške sodbe dostikrat niso božje sodbe.

Po daljšem iskanju in obotavljanju se je ustanovitelj odločil za sedež v Ljubljani. Sam je seveda čutil, da se bo premnogim čudno slišala novica o katoliški internacionali, ki prihaja iz Ljubljane, zato je

že v prvi številki lista "Regnum Christi" postavil vprašanje in odgovoril nanje:

"Ali more iz Nazareta kaj dobrega priti?"

Že vera vase in zaupanje vase pomeni v življenju veliko moč.

Vera v Boga in zaupanje vanj predstavlja neizmerno več. In o Bogu je zapisano, da izbira majhno in dela iz majhnega veliko.

Že s tega vidika naj bo povedano: Mi pa verujemo v katoliško internacionalo v Ljubljani in se nam ne zdi nič smešnega!

In imamo še druge razloge, da se nam stvar ne zdi neverjetna. Prvič se sklicujemo na njene dosedanje uspehe. Njena misel se je prijela na odločilnih mestih in je pognala korenine. Poleg svetovnega propagandnega lista, ki ga že izdaja, je organizirala mednaroden kongres Kristusa Kralja. To niso uspehi, ki bi bili samo od danes do jutri.

Drugič verujemo v katoliško internacionalo v Ljubljani zato, ker je tako nujno potrebna. Svetovni položaj je do zmešanosti zapleten in katoličanstvo po svetu preživila čudne čase. Samo na sebi ni nič novega dejstvo, da katoliška cerkev stoji pred težkimi, težkimi preizkušnjami. Take in podobne preizkušnje se v njeni zgodovini ponavljajo z večjo in večjo silo, ki se utegne zdeti človeškim očem nepremagljiva.

Nekaj novega bi pa bilo, če bi v današnji sili, ki je zadela Cerkev, ne navdihnil Bog svojih ljudi s posebno mislio, ki je ravno sedaj primerna. Nekaj novega bi bilo, če bi se v vrstah katoličanov samih ne našlo sredstvo, ki ga zahteva čas, sredstvo, ki bo na poseben način prav v naših dneh služilo namenu in delovalo nasproti navalu preganjanja, ki ga Cerkev trpi.

V naši dobi, ki je doba internacional, je na mestu ustanovitev katoliške internacionale propagande. Zlo brezbožnih internacional se bo omejilo in premagalo s katoliško internacionalo. Zato je katoliška internacionala delo božje previdnosti. In mi vemo, da se božja previdnost zelo rada posluži majhnih in neznatnih sredstev, da izvede svoje velike načrte. Kako je že molil nekoč božji Zveličar? "Zahvalim te, Bog Oče nebes in zemlje, da si te reči razodel malim in preprostim ter jih prikril modrim."

Iz teh razlogov se nam katoliška internacionala ne zdi prav nič smešna in podcenjevanja vredna, temveč ravno nasproto. Ravno zato, ker se je pojavila z navidezno tako malenkostnimi sredstvi in se lotila nečesa tako velikega, gledamo v njej delo božje previdnosti.

Zivela katoliška internacionala v Ljubljani!

Pa vseeno ne bo nič...

TUDI taki se bodo našli med ljudmi, ki bodo dejali na vse to: Vseeno ne bo nič! Tudi katoliška internacionala in sploh nobena žavba ne bo več rešila katoliške cerkve! Katoličanstvo se je preživel, amen! Katoličanstvo je imelo svojo moč, pa je nima več! Katoličanstvo je doživel polom na vseh koncih in krajih . . .

Vsi vemo, da se čujejo in berejo tudi take besede. Večinoma jih ponavljajo sovražniki Kristusovi in to ni za nas nič novega. Takim bi se nam niti ne zdelo vredno odgovarjati.

Včasih se pa tudi med dobrimi katoličani najdejo črnogledi, ki jim pridejo na misel očitanja nasprotnikov in se sami zamislijo v to obtoževanje. Ko se ozirajo po svetu, vidijo na lastne oči toliko slabega, dobrega pa vedno manj. Krščanska čednost in življenje po veri izgineva iz javnosti, poganske navade in hudo bije se bolj in bolj očitno poveličujejo.

In tako pride še vernim ljudem včasih misel: Ali je morda vendor res, da bo Kristusovega nauka počasi zmanjkalo na svetu . . . ?

Saj ni prvič v zgodovini katoličanstva, da se je svet tako odtujil krščanskemu življenju. Saj so že mnogokrat kričali, da se bliža konec Cerkvi. Saj so že napovedovali skoraj natancno leto njenega konca. Toda vselej se je zgodilo, da je moral svet priznati svojo nezmožnost. Priznati je moral, da ne more sam nič boljšega iznajti za človekovo srečo na zemlji... in se je spet in spet vračal nazaj h Kristusu.

Enako se bo moralno zgoditi to pot. In kako bi moglo drugače biti? Zelo resnično je, kar je dejal na binkoštno nedeljo ogerski kardinal Seredi:

"Brez Boga in brez resnic, ki prihajajo od Boga, si človek ne more ustvariti sreče. Človek je šel in je vzel Bogu iz rok moralne zakone. Toda sedaj razjeda dušo človeštva najstrašnejša moderna nemoralnost. Tudi gospodarsko in socialno vprašanje so iztrgali iz rok Bogu ter ga vzeli v svoje roke. Zdaj pa je na svetu toliko pomanjkanja in stiske in toliko socialnega nemira kot ga še nikoli ni bilo. Usodo narodov so tudi vzeli Bogu iz rok in jo začeli po svoje uravnnavati. In zgodilo se je, da tolikih zapletljajev še ni bilo med narodi nikdar kolikor v naših časih. Vrtoglavo oboroževanje na vseh koncih in krajih izpreminja svet v eno samo veliko bolnišnico za živčno bolne. Narodi se oborožujejo pod pretvezo, da se mora pač izkazati njihova pravica. Toda te vrste pravice ne bo rešila sveta. Namesto človeške pravice je treba iskati božje pravice in resnice, le od nje more priti olajšanje, ki si ga vsi želimo."

V teh kratkih besedah je izraženih veliko globokih misli. Svet se pač mora od časa do časa izdivljati in iznoreti, potem šele spozna svojo nemoč.

Sicer pa tudi nikakor ni res, da bi bilo danes tako malo krščanske čednosti na svetu. O, v vseh časih je Cerkev znala vzugajati dolgo vrsto zglednih duš, ki so bolj ali manj odsev same božje popolnosti. V vseh časih so živeli resnični svetniki in nobenega dvoma ni, da žive tudi danes. Ako današnji svet napravlja vtis, da je vse zakopano v poželjenje mesa in oči in v napuh življenja, da se izrazimo po svetopisemsko, je vzrok v tem, ker je hudobija vedno bolj glasna in zna kričati, dočim je čednost že

po svoji naravi bolj tiha in skromna in se rada skriva. Dostikrat se še preveč skriva, vendar svojega velikega vpliva na svet ne izgubi. Pri- de čas zanjo, da se pokaže njena veljava in njeni sadovi za človeštvo. Čednost je pač božje seme, hudobija pa človeško. Bog ima dovolj časa, ker je večen, in zato božje seme krščanske čednosti dostikrat tiko in počasi deluje. Človek ima malo časa, zato mora biti glasan in kriči in si hoče z nervozno naglico osvojiti postojanke, ki bi jih rad iztrgal Bogu iz rok. Preden se pa dobro zave, kako nedosegljiv cilj si je postavil, doživlja poraz in polom.

Tako si bodo tudi današnje brezbožne internacionale v medsebojnem trenju prej ali slej polomile zobe. Druga drugo bodo tako dolgo uničevale, da same ne bodo vedele, kateri bo prej zapel mrtvaški zvon . . . Za vsako bo ostalo žalostno pogorišče in razkopane ruševine.

Katoliška internacionala bo morala morda precej časa bolj na tihem in na skrivnem delovati. Toda v takem tihem delu si bo ustvarila vse potreben pogoje, da bo ob svojem času stopila mogočna na plan in na ruševinah brezbožnih internacional ustvarila nov svetovni socialni red — odrešilno KRALJESTVO KRISTUSOVO!

Zastava Kristusa Kralja

(Sledeče misli je napisal jezuit Muckermann v Rimu in so priobcene v tretji številki mednarodnega lista Regnum Christi. Prinašamo jih v slovenskem prevodu.—Ur.)

Čeprav so nasprotniki krščanstva skozi in skozi prežeti z materialističnimi nazori, na skrivaj vendar dobro vedo, da se ne da brez idealizma nič velikega doseči na svetu. Zato tudi oni poudarjajo, da se je treba žrtvovati za njihovo stvar, ki je skozi in skozi brezbožna, pa jo vendar imenujejo sveto! Kažejo na svoje pozrtvalne ljudi, ki jih predstavljajo svetu kot brezprimerne junake v delu za popolnoma prenovljen svet. Razvijajo svoje zastave,

katerim se morajo pripadniki brezboštva zapriseči na življenje in smrt.

Ali ni vse to resen poziv nam katoličanom, da tudi mi že enkrat javno pred vsem svetom dvignemo zastavo Kristusovo in zberemo okoli nje množice zemlje, ki iščejo moža, da bi ga mogle pozdraviti kot svojega odrešenika?

To nalogu bo izpolnil kongres Kristusa Kralja v Poznanju na Poljskem. Zato moramo vsi imeti svoje oko tiste dni obrnjeno tja, kjer se bo vršil ta kongres. Saj veliko pričakuje od njega sam namestnik Kristusov na zemlji, veliko pričakujejo od njega cerkveni predstojniki v vseh deželah, veliko tisoči vernikov, ki se bodo kongresa udeležili. Vsi se veselijo tistih dni, ko se bo z novim pogumom razvila zastava Kristusa Kralja in pozvala k sebi navdušene množice.

Ta svetovni kongres Kristusa Kralja je prvi odgovor vsega katoliškega sveta na poziv sv. Očeta Pija XI., ki je pred kratkim opozoril katoličane in nekatoličane na veliko nevarnost za krščansko kulturo, ki ji preti od nesrečnega komunizma.

Zapeljane množice, ki so se vrgle v naročje boljševiškega svetovnega voditeljstva, so danes že na poseben način pripravljene, da poslušajo evangelij Kristusa Kralja. Vsi vemo, v kako usodna nasprotja se je zapletel današnji boljševizem. Ni mogoče, da se svet odreši na podlagi nauka, ki zna samo rušiti, zidati pa ne. Ni mogoče, da bi delavno ljudstvo našlo srečo v ustanovi boljševizma, ki je v Rusiji milijone ljudi spravil nazaj v stanje največje sužnosti.

Dobro nam je znano, da je takozvani boljševiški paradiž povzročil več sužnosti, več izžemanja onemoglih delavcev, več solza vdov in sirot, več duhovne stiske in zatiranja ubogih, kot se je kdaj zgodilo pod

kapitalističnim sistemom, ki ga tudi mi pobijamo.

Naj skuša podkupljeno časopisje še tako molčati o grozotah ruskega boljševizma, nobena sila ni mogla preprečiti, da bi se ne slišali v zadnjo rusko kočo oni strašni streli v takozvanih Trockijevih procesih, s katerimi je Stalin poplačal svoje najstarejše prijatelje za njihovo dolgoletno delo v prospех svetovne revolucije.

Ljudske množice začenjajo spoznavati, da so bile goljufane. Voditelji morajo pri vsakem koraku paziti, da tudi vanje ne prileti kroglja, ki je morda že pripravljena zanje. Resnično, življenje v takih okoliščinah se ne more imenovati sovietski paradiž, ampak sovjetski pekel. Kako se mora dvigati iz src te zatirane množice krik po pravičnosti, in ljubezni, o čemer ni slišati več iz ust izžemalcev in morilcev, temveč le v besedah pravičnega in ljubeznivega Odrešenika!

Še nekaj drugega je, kar nas napolnjuje z velikimi nadami. Navdušenje, ki ga bo vzbudil kongres Kristusa Kralja, ni tako navdušenje, kot ga rodi laž. Laž se mora že po svoji naravi ogibati resnice, ne sme posegati globlje v skrivnosti stvarjenja, mora ostati na površju in razočarati ljudi. Ni mogoče, da bi kdo rod za rodom krmil z lažjo, prej ali slej mora izzvati v dušah veliko žejo po resnici.

Ravno to je vzrok, da se je ruska protibožna organizacija, ki je operirala z ogromnimi številkami, danes že skoraj podrla. Moskovski ateizem se je naučil, da se s pomočjo v naglici izvoljenih apostolov sovraštva do Boga in božjih reči ne more kaj trajnega doseči. Ruski kmetje in delavci so se naveličali poslušati gramofonske plošče, ki ne znajo nič drugega trobiti, ko dolgočasne izreke svobodomiselcev. Zdaj

že vsak čuti, da se tudi svobodna mise končno le od vere redi. Le kaj bi počeli ti apostoli svobodne misli, če bi res ne bilo Boga, zoper katerega se vojskujejo in od tega boja žive? Tako vidimo, da končno resnično tudi hudič le od božjih reči živi!

Agitatorji brezverstva so doživeli na Ruskem odločen polom. Zato je boljševiška stranka sklenila, da bo vzela protversko propagando v svoj lastni program in jo vodila s pomočjo šolanih učiteljev.

Toda skušajte šolati ljudi z lažjo, šolajte ljudi z naukom, ki je protinaraven, šolajte ljudi z materializmom, ki konča s trockističnimi procesi! Ne bo daleč privealdo tako šolanje!

Toda za nas katoličane naj bo vse to vsaj velik nauk, da se mora začeti med nami samimi šolanje v najširšem obsegu. Naša propaganda se mora začeti na široko in se mora vršiti na podlagi idej in znanja. Kako nujno nas pozivljejo papeževe okrožnice k proučevanju socialnih vprašanj, koliko dejstev odkrivajo te okrožnice, dejstev, ki so sama na sebi vredna resnega proučevanja. Kako nas opozarjajo te okrožnice, da je treba postaviti celotno zgradbo krščanske kulture nasproti celotnemu podiranju, ki ga uči boljševizem!

Ob tem kongresu Kristusa Kralja se mora krščanski svet živo zavedati ene resnice: Pri obrambi zoper sovražnika človeškega rodu nam končno ne pomaga ne sila pesti, ne kaka vzvišena ideja tega sveta, ne blesk kovinastega orožja, ne čisti sjaj plemenite kulture — končno nam pomaga le živa vera! V boje, ki nas čakajo, moramo iti z vitezi vere! Le tako bomo gotovi, da bo zmaga na naši strani. Le pod tisto zastavo se nam je zbirati, ki ima trdno obliubo končne zmage — zastave Kristusa Kralja!

Za novo mašo

(Rev. Andreju Svetetu OFM. pridigal p. Hugo)

DANES, na praznik presv. Trojice, bo slovenska župnija v Forest City zapisala v svojo zgodovino svoj tretji najlepši dan, svojo tretjo novo mašo. Ali tudi zadnjo? Zaenkrat je tako podobno. In če bo tudi res, nič za to. Župnija je lahko ponosna, da je danes že tretja novomašniška Gloria zadonela v njeni cerkvi. S to častjo se ne more vsaka slovenska župnija v Ameriki ponašati. Za slučaj, da je to res njena zadnja nova maša, je prav, da jo je hotela kar najslovesneje proslaviti. Sicer najlepše in najgjaljivejše točke ni na tem programu. Ali veste, katera je ta? Ko oče in mati tu pred vhodom v najsvetejše dasta svoj zadnji blagoslov sinu novomašniku, da potem od njega prejmeta njegov prvi posvečeni blagoslov. A vsi vemo, zakaj je morala ta točka izpasti. Oče in mati novomašnika sta že dolgo daleč daleč za gorami večnosti. Pa to naj njemu in nam ne kali današnjega veselja. Saj onadva se našljajata že ob neprimerno lepši rajske glorijsi. In li menite, da ne vesta, kaj se danes v Forest City godi? V smislu cerkvenega nauka blaženi v nebesih prav dobro vedo, kaj se ž njihovimi dragimi na tem svetu godi. Ne žalujejo ž njimi, ker tam ni mesta za žalost. Pač pa se radujejo ž njimi. Saj oni gledajo mašništvo sina novomašnika v neposredni žarki božji luči. Mi ga gledamo le v luči vere. Zato moramo danes mi nje zavidati, ne oni nas.

Da bomo pa tudi mi vsaj nekoliko okusili njuno današnje veselje, se hočemo vsaj z lučjo vere kar moč poglobiti v mašniško čast. Premisliti hočemo, kaj je mašnik za bojujočo, kaj za trpečo in kaj za zmagoslavno cerkev. Da vam prižgem to spoznanje, ki je vir pristnega novomašniškega veselja, pa potrebujem božega blagoslova. G. novomašnik, prosim, podegli mi ga.

KAJ JE MAŠNIK ZA VOJSKUJOČO SE CERKEV?

Z vsakim novomašnikom dobi armada vojskujoče se cerkve novega častnika. Častnik! Že ime samo pove, da je to čast. Častnik

armade Kristusove! O, to je še neprimerno večja čast! Po pravici novemu častniku Kristusove armade vzkljikamo: Vzvišena je tvoja služba! Da, vzvišena, a tudi odgovorna in žrtev polna, zlasti za Kristusove častnike naših dni. Bili so časi, predragi, ko je bila ta čast, ta služba ne samo z božjega, ampak tudi s človeškega stališča zavidljiva. Ljudstvo, čete armade Kristusove, je bilo svojim častnikom duhovnikom splošno zvesto vdano, jih spoštovalo, jih ljubilo in jim zvesto sledilo. Zavedalo se je: križ je naša zastava, nanjo smo pri sv. birmi prisegli. Če hočemo, da bo zmagočita, moramo z našimi častniki duhovniki roko v roki v boj za njeno čast in zmago. Iškarijotov te zastave, ki so jo izdajali in pobegnili k njenim sovražnikom, sicer nikoli ni manjkalo, a so bili sorazmerno le redki in njih izdajstvo brezpomembno. Da, v tistih časih postati častnik Kristusove armade, je bilo tudi s človeškega stališča zavidljivo.

A danes ni več tako. Antikristova armada je mogočno narasla. Njene izbrane, številne, dobro oborožene in z divjim bojnim srdom prepojene čete tvorijo izdajice zastave križa. Te je Antikrist poslal v prvo bojno črto. Njihov srd je pred vsem naperjen proti častnikom Kristusove armade, proti duhovnikom. Pač zato, ker se tudi oni na čelu svojih čet bore za zastavo križa. Z divjim bojnim klicem: Udarimo na pastirje in ovce se bodo razkropile, bruhači ti Iškarijoti na Kristusove častnike duhovnike bombe in granate zasmehovanja, zaničevanja, opravljanja, obrekovanja, da bi jih diskreditirali.

O, v takih razmerah, ko si v orjaškem boju na življenje in smrt stojita nasproti Kristusova in Antikristova armada, postati častnik Kristusove armade, s človeškega stališča ni zavidljivo. Stopiti v službo oltarja z zavestjo, da se bo božajoča pesem: Novomašnik, bod' pozdravljen! kmalu prelila v žgočo: Proč ž njim! Križaj ga! Njegova kri naj pride nad nas! to je žrtev, dragi moji. Zato pa tisti, ki se kljub temnim razmeram in še temnejšim izgledom za bodočnost, oklenejo duhovskega stanu in postanejo Kristusovi častniki, zasluzijo tem večje priznanje. S tem pokažejo, da ne iščejo lagodnega in komodnega življenja, ampak Kristusa in tega križanega. In zveste Kristusove čete na dan nove maše lahko dva-

krat veselo pojo: Novomašnik, bod' pozdravljen! Kajti vsaka armada brez zadostnih častnikov je izgubljena.

Seve, tudi častniki brez zvesto vdanih čet so izgubljeni. Ne pozabite tega, predragi, to zadene vas! Danes je Kristusova armada pred Antikristovo marsikje na umiku. Ne po krivdi častnikov, duhovnikov. Vsaj ne samo po njihovi krivdi. Tudi po krivdi čet vernikov. Premalo katoliške zavednosti, premalo solidarnosti je med njimi. Neki škof je dejal, da predstavljajo spečo, ne vojskujočo se cerkev. Jamrajo še, kritizirajo, zabavljajo, revoltirajo — vsak hoče biti komandant. Potem kaipada ni čuda, če zastava križa ni na zmagovitem poходu, ampak na umiku pred organiziranim in discipliniranim sovražnikom. Gotovo, duhovnik ne neha biti človek s človeškimi slabostmi. A prav tako gotovo je, da je po svojem dostoanstvu in po svojem zvanju mož božji, Možes svoje čete. Kot takega ga mora četa spoštovati, ljubiti, mu slediti, biti ž njim enega duha, enega srca za skupno sveto stvar. Ko bi vsak častnik-duhovnik poveljeval taki četi, bi sovražnik kmalu zatobil k umiku.

Predragi! Nova maša je dan, ko se najtudi bojevniki in bojevnice znova zavedo svoje priskege zastavi križa. Lepšega daru novomašniku ne morejo pokloniti kot obnovo te priskege. V starem kraju ga na ta način obdarujejo. Tam mu mesto blazinice poklonijo križ. Častnik Gospodov! Tvoj meč bo križ in twoja zastava bo križ. Križ pa je tudi naša zastava. Pod njo hočemo skupno v boj za njeno čast in slavo in zmago. Ti kot naš poveljnik pred nami, mi tvoji bojevniki in bojevnice za teboj. S četami takega duha bodo poveljniki Kristusove armade ne le zaustavili prodiranje Antikristove armade, ampak jo tudi zlomili in pognali v beg ter zmagoslavno zapeli: Kristus zmaguje, Kristus kraljuje, Kristus vlada!

KAJ JE MAŠNIK ZA TRPEČO CERKEV?

Za trpečo cerkev v vicah je mašnik najboljši advokat. Za mnoge pravda življenja še ni končana, ko jim ob grobeh zapojo; Človek, glej dognanje svoje! V vicih morajo zoreti za končno zmago. Verska resnica je, da jim to zmago lahko vsi pospešimo s svojimi molitvami in žrtvami. Verska resnica pa je tudi, da je mašnik njih najuspešnejši advokat potom sv.

maše, ki jo zanje daruje. O, vse nekaj druga je sv. maša za duše v vicah kot so naše molitve in žrtve. Gotovo nihče prisrčneje ne moli za duše v vicah, kot moli dober nedolžen otrok za svojo najdražjo rajno mamico, da bi skoraj gledala Boga, o katerem mu je vedela toliko lepega povedati. Pa tudi nobena zgolj človeška molitev za duše v vicah ni tako uspešna kot njegova. Njegovo nedolžno srce in čiste ročice, ki jih dviga k Bogu, delajo Bogu silo. Vendar, kaj je celo ta molitev angela v mesu v primeri z mašnikovo v isti namen? Saj on ne dviga samo posvečenih rok k Bogu. V rokah drži žrtev neskončne vrednosti, božje Jagnje. To dviga k Bogu v zadoščenje njegovi neskončni pravici. Pri sv. maši se srečata neskončna pravica in neskončno zadoščenje. Zato mi niti razumeti ne moremo, s kolikim zaupanjem zro duše v vicah v dvignjene mašnikove roke z božjim Jagnjetom v njih. Saj se vsaka sv. maša tudi zanje daruje. Še v večjo tolažbo jim je pa, če mašnikove roke to božjo žrtev prav zanje darujejo.

Radi tega je vsaka nova maša še lepši dan za trpečo nego za bojujočo se cerkev. Najlepši dan pa je seveda za trpeče duše novomašnikovih dragih. Saj vedo, da se bodo njegove roke z božjo žrtvijo poslej vsak dan dvigale k Bogu s prošnjo, naj jih skoraj vzame k sebi. Nobena žrtev se tako bogato ne rentira in obrestuje, ko žrteve doprinešene za bodočega novomašnika. Glejte, to je mašnik za trpečo cerkev.

KAJ JE MAŠNIK ZA ZMAGOSLAVNO CERKEV?

Za zmagoslavno cerkev v nebesih je mašnik najuspešnejši mirovni sodnik. O, dragi, zagonetna stvar je človek! Pravi pravcati nič v primeri z neskončnim Bogom. Pa se vedno pravda ž njim. Svojega edinega Sina mu je poslal, da ga reši iz trde sužnosti satanove, v katero se je bil prodal. Drago je stala božjega Sina ta človekova svoboda. S svojo krvjo jo je plačal. Pa mu človek še ne verjame, da mu dobro hoče, da ga ljubi. Še vedno revoltira proti njemu kot svojemu najhujšemu sovražniku. Gore greha, katerih vsak je upor proti Bogu, je nakopičil, odkar je njegova izljubezni prelita kri močila zemljo. In te gore greha še vedno rastejo v naravnost nebotične

višine. Danes je ta človekova revolucija proti Bogu zavzela naravnost satanski značaj. Grešil je človek vedno. A na tako grozoten način in v taki meri kot danes še nikoli. Bogokletna usta, pero, tisk, čopič in dleto, vse, vse, kar si morete misliti, je brezbožni in protibožni svetovni komunizem udinjal za strahotno sramoteno in izzivanje Boga. Bog pa molči. Verni ljudje se že dvomeče sprašujejo, kako more kaj takega dopustiti. Brezbožni so potrjeni v svoji zmoti, da Boga sploh ni. Kajti če bi bil, pravijo sami, bi tega ne dopustil. On pa tudi na to molči. Ob Noetovih časih je poslal nad grešni človeški rod vesoljni potop. Pa tedanji rod se je samo od njega obrnil in se vrgel v blato počutnosti. Sedanji brezbožni rod se je pa s satanskim sovraštvom obrnil proti Bogu. On pa na vse to molči.

čenih rok, ki bodo vsako dnevno uro dvigale isto nekravovo žrtev k njemu, ki ga bo prosila in rotila: Kyrie eleison, Christe eleison! Gospod usmili se! Kristus usmili se!

O da, predragi! Ko bi duhovnikov in sv. maše ne bilo, človeštvo bi bilo že zdavnaj novo izčrpalo božjo dobroto in usmiljenje in izvalo nastop njegove neskončne pravičnosti. Že zdavnaj bi bila zaživ zgala preko oholih človeških glav krvava šiba božja radi revolucije proti njemu. Samo duhovnik-mašnik jo zadržuje. Človek odreka Bogu dolžno čast. Sv. maša kot častilna daritev neskončne vrednosti mu jo tisočkrat nadomešča. Človek odreka Bogu zahvalo za toliko dobrot, s katerimi ga obslplje, sv. maša kot zahvalna daritev neskončne vrednosti mu jo tisočkrat lepše poje. Človek odreka Bogu zadoščenje za svoje vne-

NOVOMAŠNIK REV. FRANK SREBERNAK.

Rev. Frank Srebernak.

Zakaj molči? Mar zato, ker je obljudil, da ne bo več s potopom končal človeškega rodu in mu je v potrdilo prižgal mavrico? Ne rečem, da ne zato. Zvest je v svojih obljudbah. A vprašam dalje: Zakaj je pa tako obljudil? Zato, ker je v dalji videl Kalvarijo in tam višečo krvavo spravno žrtev svojega Sina. Zato, ker je za Kalvarijo videl tisoče in tisoče posve-

Za nazadnje je prihranil starešina v Kani Galilejski najboljše vino, letošnje novomašniško leto pa novomašnika Dev. Franka Sreberнакa v Detroitu. Gotovo to pomeni, da je detroitski novomašnik — najboljša roba! Bog živi njena in njegove! Novo mašo je zapel 20. junija v cerkvi sv. Janeza Vianeja v Highland Parku, Mich. Velik dan za vso detroitsko naselbino, posebno pa za novomašnikovega očeta, štiri brate in eno sestro. Mati — kdo v Detroitu se ne spominja te velike trpinke? — se raduje sinove nove maše v nebesih. Naš list se z vsem srcem pridružuje vesm čestitkam, ki so bile ob tej slovesni priliki izrečene!

bopijoče grehe, sv. maša kot zadostilna daritev neizmerne vrednosti mu ne samo malo, ampak dostenjno in sorazmerno zadošča zanje. Človek v svoji oholosti govori Bogu s kraljem Ahacom: Ne bom prosil! Ničesar te ne bom prosil, ničesar ne potrebujem od tebe. Sv. maša kot prosilna daritev neskončne vrednosti tisočkrat uspešnejše prosi za vse, kar potrebuje

človek za dušo in telo.

Ko bi duhovniške roke omahnile, ko bi prenehale dvigati pri sv. maši to božjo žrtev, potem gorje svetu! Duhovniki so tedaj najuspešnejši mirovni sodniki med Bogom in zmagošlavno cerkvijo ter revolucionarnim človeštvtom.

* * *

Ali zdaj vidite, predragi, kaj je duhovnik-mašnik za vojskujočo se, trpečo in zmagošlavno cerkev? Častnik je za bojujočo, advokat za trpečo in mirovni sodnik za zmagošlavno cerkev. Kdor ga gleda v tej luči, ta ga mora častiti, spoštovati in ljubiti. Kdor ga gleda v tej luči, ta na dan kake nove maše šele prav občuti sladkost naše prelepe pesmi: Novomašnik, bod' pozdravljen, od Boga si nam poslan!

Ljudstvo moje! V tej luči so gledali duhovnika naši verni dedje. V tej luči ga glej tudi ti. Spoštuj in ljubi svoje duhovnike! Hodi po potih, ki ti jih kažejo oni. Ne boj se, da bi ta pota ne bila prava. Duhovnik je drugi Kristus. To velja o Kristusu: Jaz sem pot, resnica in življenje. Kdor hodi za meno, ne bo hodil po temi, marveč bo imel luč življenja.

In zdaj je čas, da dam zopet novomašniku besedo. Saj vidim, da že komaj čaka, da bi prvič slovesno poklical božje Jagnje na oltar. Toliko mu ima povedati. Zahvalil bi se že rad za veliko milost, da je postal drugi Kristus. Rad bi se že oddolžil tistim, ki so mu kakorkoli pomagali do te časti. Svojim rajnim staršem, ki so pri Bogu molili zanj. Svojemu bratu duhovniku, ki mu je kazal pot in ga dnevno priporočal Velikemu Duhovniku, ko ga je držal v roki. Svojim ostalim bratom, sestram in sorodnikom, ki so mu bili v pomoč. Svojemu očetovskemu varuhu, ki mu je tako skrbno nadomeščal starše. Svojemu duhovnemu očetu in materi, ki sta ga za ta praznik tako lepo oskrbela. Za vse bi rad poprosil: Gospod, povrni jim stotero z večnimi darovi! Pa tudi svojega rojstnega Forest Cytija ne bo pozabil, da bi zopet nanovo zaživel in potem še kako novo mašo doživel.

Tako, g. novomašnik, pristopi zopet in zapoj nam Credo, ki je podlaga naše časne in večne sreče! Amen!

REV. JOHN PLEVNIK,

župnik pri svetem Jožefu v Jolietu, je praznoval 20. junija štiridesetletnico mašništva. Naš list se pridružuje vsem čestitkam in dobrim željam, ki jih je slavljenec ob tej priliki prejel.

Premisleka vredno!!!

VŠTEVILKI 111 "Amerikanskega Slovenca" z dne 10. junija tega leta beremo v angleškem delu besede, ki so vredne, da bi se vsi naši katoličani ob njih globoko zamislili. Napisal jih je neki "Observer". Kdorkoli je mladi mož, naš list mu izreka iskrene čestitke. Takole je zapisal pod naslovom: "Militant Catholics":

"Prišel je čas, da postanejo katoliška društva nekaj več ko samo zavarovalne in družabne organizacije. Seje krajevnih družev morajo biti več ko samo prilike, da se sestanejo razne klike in da pride do besede ujedljiva kritika. Framasoni so tudi bratska (podpora) organizacija in vendar prihaja največ nasprotovanja proti Cerkvi ravno iz framasonskeh družev. Mogoče naše slovenske katoliške organizacije ne morejo biti močna obramba zoper mednarodnega

sovražnika krščanstva, lahko pa bi bile silna moč zoper protikrščanske elemente med nasim lastnim narodom."

V originalu:

"The time is here when Catholic lodges must become more than just mere insurance and social societies. The meetings of local branches must be more than just mere occasions where cliques gather and carping criticism prevails. Masons are fraternal organizations and yet the greatest part of opposition to the Church comes from masonic sources. Perhaps our Slovenian Catholic organizations would not be a powerful factor against international enemies of Christianity, but certainly they would be a tremendous force against anti-Christian elements among our own people."

Mi smo že dolgo prekladali take in podobne misli po svojih glavah. Toda kako priti našim društvom do živega in jim to dopovedati? Pri nas katolicanih je sploh ena velika napaka: Imamo aparat, vse boljši in pripravnejši kot je na razpolago našim nasprotnikom. Zadovoljni smo pa samo s tem, da aparat imamo, če tudi DELA IN ZARES DOBRO FUNKCIONIRA TA APARAT, za to se vse premalo menimo.

"Observer" v Amerikanskem Slovencu je zadel v živo in že samo zavoljo teh besed je vredno, da je Amerikanski Slovenc začel s svojo angleško pisano prilogo.

Nam so te besede vzete iz duše in bomo o njih pisali o prvi priliki več. Voditejji katoliških organizacij in krajevnih društev naj bi jih prebrali po trikrat in jih premlili po desetkrat !

in resne besede. Kako naj se zbere in ugledi naš jezik, da bomo govorili primerne besede

Pogrebni govor

(Ob krsti Rev. Shusterja, govoril P. Bernard.)

VEDNO manj je na svetu takih, ki jim gre naslov: Njegovo ali Njeno veličastvo. Svet si je sam napravljal razna veličastva in svet jih s precejšnjo naglico tudi zopet odpravlja. Vedno manj je voljan, klanjati se pred njimi. Otalo pa je in ostalo bo na svetu eno veličastvo, ki ga svet ni napravil in ga tudi odpraviti ne more: veličastvo smrti. Odločeno je človeku enkrat umreti . . . Odločeno je. In ta odločba ni uredba sveta, od višje, nadsvetne sile je tako odločeno. In sestra smrt, kakor jo tako lepo imenuje sveti Frančišek, hodi po svetu kot poslanka božja in nihče se ne more ustavljati njenemu povabilu. In te dni je sestra smrt posegla v vašo sredo in povabila s seboj enega, ki ste ga vsi ljubili in spoštovali, in nič drugega ne moremo, ko klanjati se njenemu veličastvu, veličastvu smrti.

Pred očmi veličastva se skuša človeški jezik zbrati, da govorí posebne besede, slovesne

REV. JOSEPH SHUSTER,
ki je samo po enoletnem delu v vinogradu Gospodovem umrl v Clevelandu dne 29. maja in je bil pokopan 2. junija iz cerkve sv. Avgustina. R. I. P.!

pred veličastvom, pred katerim stojimo, pred veličastvom smrti? Ko se zavedamo, da je veličastvo smrti odsev božjega veličastva, bi nas moralo kar skrbeti, če bomo zmožni najti prave misli in primerne besede in ne bomo govorili preveč človeškega, zemeljskega in posvetnega jezika.. Saj je smrt mladega in toliko obetajočega duhovnika, kot je bil rajni Father Jožef Shuster, nekaj tako pretresljivega, da kar izziva človeško, zemeljsko govorico, da bi dala duška čuvstvom in tresljajem ubogega srca, ki je tako tesno spojeno z vsem pozemeljskim in se tako težko dvigne do nadsvetnih višav in se tako plaho ustavlja pred veličastvom duhovnih reči.

Smrt — kruta smrt, nemila smrt, jo imenuje zemeljski jezik — je povabila Fathra Jožefa s seboj v takih okoliščinah, da se človeško srce z začudenjem, z grozo in pretresljivo žalostjo ustavlja ob njej.

Zakaj je moral umreti ta mladi mož, ta komaj posvečeni duhovnik, ta vneti delavec v vinogradu Gospodovem, ta ljubeči in ljubljeni sin blage matere, ta tako miljeni brat, ki je bil ponos in sreča peterih bratov in treh sester? Zakaj je bilo treba, da je morala utrpeti tako škodo katoliška clevelandska škofija in še prav posebno katoliško slovensko ljudstvo, ki je z vso gotovostjo upalo, da pride dobri Father Jožef prej ali slej v njegovo sredo past neumrjoče duše njegovih sinov in hčera in zalivati njihovo duhovno rast z evangelijem oznanjam v mili materini besedi? Čemu vse težke študije skozi toliko let, čemu njegovo poslanje na univerzo v Innsprucku, čemu njegovi vsakoletni izleti v domovino staršev, kjer se je dobro seznanil z jezikom in navadami naroda, da bi mogel biti kot duhovnik starim in mladim vsem vse. Ali je zaslužilo slovensko katoliško ljudstvo v Ameriki, da ga doleti taka izguba? Ali je zaslužila fara sv. Lovrenca, ki rada posveča svoje fante in dekleta službi Gospodovi, da mora peti Libera njemu, cigar prva slovenska Gloria še ni popolnoma izzvenela v srcih njenih ljudi? Ali je zaslužila ta silni udarec blaga Shusterjeva družina, zlasti dobra mati, ki je junaško in brez kompromisa med Bogom in svetom dala življenje deseterici otrok v trdnem zaupanju, da bo že Bog za vse poskrbel — — —?

Čemu in zakaj in še: zakaj in čemu — glejte, kako narekuje sto in sto vprašanj ob taki priliki človeški zemeljski jezik! Vsa taka in podobna vprašanja se končno zlijejo v pretresljivo tožbo izmučenih src: Mi smo pa upali, o, mi smo pa upali . . . sedaj pa . . .

Toda stojte! Ali niso te besede zapisane nekje v sveti knjigi, kjer beseda božja razлага pomen poseganja božjega v človeško dejanje in nehanje? Kako je že bilo? Da, po smrti Odrešenikovi so učenci v silni žalosti in pobitosti stikali glave in so si s pridušenimi besedami tožili: Mi smo pa upali . . . sedaj pa je že tretji dan, odkar je mrtev naš ljubljenec . . . In so povešali glave in jim je srce krvavelo in so se jim solzile oči.

Toda, dragi moji, ali sveta knjiga ostaja pri tej tožbi, pri tem obupnem razpoloženju, ali nima ničesar povedati, kar bi dvignilo pogum, kar bi prineslo kapljico svetlega upanja v to človeško pobitost in potrost? O, da! Ali ni stopil mednje Gospod sam, nepoznan sicer v prvem hipu, vendar ves resničen in sočuten in poln razumevanja in je vzkliknil: O vi, ubogi ljudje, kako počasna in trda so vaša srca, da bi razumeli napovedi in prerokbe!

Podobno stopa pred nas ob takihle prilikah, ki so kakor mejniki v našem življenju, ko se zalotimo pred obličjem sestre smrti in se moramo hočeš nočeš klanjati njenemu veličastvu in ne vemo vselej, kako bi držali misli svojih src in besede svojih ust v mejah, ki so takim prilikam primerne. Stopa pred nas in med nas in nam narahlo očita in nas opominja: O, vi, ki imate počasna in trda srca za razumevanje — ali ste že spet pozabili, kar sem izjavil nekoč Marti, sestri Lazarjevi: Jaz sem življenje in vstajenje, kdor vame veruje, bo živel, četudi je umrl — — —

In naša srca odgovarjajo: da, Gospod, to verujemo, saj smo tvoji vdani verniki, saj vemo, da moramo pri tebi ostati, kam naj gremo drugam, zakaj le ti imaš besede večnega življenja. Vendar, Gospod naš in Učenik, ali bi ne mogel tale naš dragi človek umreti za vstajenje in življenje prav tako lahko čez petdeset let, kakor je umrl danes. Saj veš, Gospod, kaj nam je v mislih, saj čutiš, kako človeška so naša srca kljub tvoji neposredni bližini med nam?

In sedaj nam odpira Gospod drugo stran svete knjige in nam kaže s prstom vrstico, kjer je pisano: Moje misli niso človeške misli, moje sodbe niso človeške sodbe . . . Človek vidi v obliče, Bog pa v srce, z drugo besedo: človek gleda in vidi in sudi po zunanje, Bog pa po notranje in ta notranjost ostaja človeku le prepogosto prikrita.

Ali naj vendarle skušamo svoj zemeljski in tako zelo človeški jezik dvigniti na višino tiste zbranosti in izbranosti, ki je primerna spričo veličastva krščanske in celo duhovniške smrti?

Ali ni morebiti takale božja misel in božja sodba ob tej uganki, ki tako živo pred nami stoji? Tako vsakdanje gredo današnji ljudje mimo veličastva smrti, da jih pretrese morda le za hip, potem pa gredo nemoteno dalje po svojih posvetnih potih. Kaj pa, če bodo vendar le malo globlje pogledali in pomislili ob takole posebno pretresljivi smrti kot jo imamo danes pred seboj?

In dalje:

Toliko se današnji svet zanaša na svoje lastne zmožnosti in je tako poln zaupanja v sebe samega — tako rad pa pozablja na častitljivi stari pregorov: Človek obrača, Bog obrne. In je zavoljo tega tako malo voljan prinašati Bogu prostovoljne žrtve in nič bolj pripravljen prenašati one žrtve, ki jih Bog sam v svoji nekončni Previdnosti odločno nalaga in zahteva.

In še:

Ali se ne dvigajo po svetu glasovi, in odnevajo tudi v vrste slovenskih ljudi, glasovi in mnenja, ki odrekajo duhovniku čast in место in veljavo, ki mu gre po misli božji in po sodbi božji? Morebiti bo to ali ono zapeljano srce vendar nekoliko pomislilo spričo veličastva mladostne duhovniške smrti, kaj pomeni duhovnik Kristusov ljudstvu božjemu . . .

Take in podobne, dragi moji utegnejo biti misli božje in sodbe božje ob dogodku, ki je za nas tako žalosten in tako globoko pretresljiv. Morda je še vse kaj večjega in še vse kaj globljega, kar nam niti na misel ne pride. Uknanimo se tem mislim in naredbam božjim z vso dušo in imejmo v teh dneh pred očmi veliko resnico: Jaz sem vstajenje in življenje. Ne pozabimo, da se je zgodilo s pripuščenjem in po naredbi očetovske božje ljubezni, kar se je

zgodilo. Verujemo, da veljajo rajnemu Fathru Jožefu znane besede: Prav, dobri in zvesti služabnik, ker si bil v malem zvest, boš čez veliko postavljen. Kljub temu ne pozabimo, da hoče Bog našega sodelovanja tudi pri plačilu, ki ga je pripravil rajnemu Fathru. Če ne zavoljo njega samega, zavoljo nas hoče, da kličemo k njemu za usmiljenje in očetovsko naklonjenost do duše, ki se je morala ločiti od še tako mladega telesa.

VEČNI POKOJ NJEGOVI DUŠI!

Nenadoma je izgubila svojega skrbnega pastirja župnika sv. Barbare v Bridgeville, Pa.

V ponedeljek, 31. maja, proti večeru je izdihnil svojo blago dušo ondotni župnik REV. ALBIN MODER. Bolehal je že dalje časa, vendar ni nihče mislil, da je poslanka božja tako blizu. Rajni gospod je bil skoraj 25 let župnik pri sv. Barbari. Župnija se je težko vzivelna v misel, da ga nima več v svoji sredi.

Pogreb se je vršil v četrtek 3. junija iz cerkve sv. Barbare na pokopališče v Sharpsville. Tam počiva sedaj dobri duhovnik bližu svojih staršev. Velika je bila udeležba pri pogrebu in mnoge molitve so se izlivale pred prestol Najvišjega. Tudi zanaprej ga ne smo pozabiti v gorečih molityah.

Večni bodi plačnik rajnemu za vsa dobra dela, njegovim sorodnikom in osirotelji župniji pa iskreno sožalje!

Naj bo torej naša najiskrenejša molitev med svetimi mašami, ob prejemanju svetih zakramentov za rajnega, sploh ob vsaki naši misli in ob vsakem našem spominu nanj:

Večni pokoj daj mu, o Gospod, in večna luč naj mu sveti! Amen!

NAŠ ROMARSKI SHOD V MESECU JULIJU.

Drugo nedeljo meseca julija, t. l. dne 11. julija, bo pri nas v Lemontu glavni letošnji romarski shod. Obhajali bomo srebrni jubilej našega frančiškanskega komisarijata. Dopoldne bo ob 11. uri slovesna sv. maša naših treh letošnjih novomašnikov s primerno pridigo. Popoldne ob 3. uri bodo slovesne litanije Matere božje.

Dopoldanska kakor popoldanska pobožnost bo v slučaju lepega vremena na hribu pri groti. K obojni pobožnosti vas vse rojake najlepše vabimo.

Oo. frančiškani.

BELA VRANA

Povest. — Spisal P. Bernard.

Sedmo poglavje.
"SESTRE". — ŽENIN IN NEVESTA.

FATHER Sam je oznanil novo sejo za dekleta Marijine družbe. Dostavil je: "Draga dekleta, izredna seja je to. Prav gotovo pridite vse! Povedati vam imam zelo vesele reči in sem trdno prepričan, da boste žalostno sejo pretekle nedelje takoj pozabile."

Med mladimi je zašumelo po maši:

"Načrt za zabavo nam bo povedal!"

"Prijelo ga je, kar je na zadnji seji izvedel!"

"Tinca, nisi zastonj govorila!"

"In ve se niste zastonj cmerile . . ."

"Ali prideš? In ti menda tudi,"

"Pridemo, pridemo, pridemo . . ."

In res so prišle. Trikrat toliko ko preteklo nedeljo. V pričakovanju so jim žareli cvešči obrazi.

Father Sam je prišel in že pri vratih pozdravljal:

"Bog vas živi, dekleta! Izredno sem vas vesel. Pozabimo, kar je bilo. Sam sem nekoliko kriv, da se je zadnjič tako narobe končalo . . ."

Dekleta so požirale besede. Zdaj zdaj bo naravnost povedal in nam naročil, da nabrusimo pete . . .

In je Father navdušeno nadaljeval:

"Nisem poskrbel, da bi vam zadostnega dela naložil. Mlad človek mora imeti misli v pomembnih rečeh, potem mu ne rojijo prazne marnje po glavi . . ."

Dekleta v mislih:

"Ali ni nekam nevarno zasukal . . .?"

Father z vznešeno besedo:

"Nekaj imenitnega, dekleta, vam danes povem! Nad sto otrok, morda sto in še pol, pride te dni h katekizmu na novo. Nekaj čez sto jih že hodi od prej. Vse za birmo čez leto in dan. Kako naj sām vse to število učim? Mnogo pomoči potrebujem. Dekleta, iz vaših vrst klicem pripravnih pomočnic. Vsak dan bo

v raznih oddelkih pouk. Vse seveda ne boste mogle učiti. Kolikor se vas bo prostovoljnjo javilo, vam bom razdelil oddelke. Drage moje, ali ni to veličasten farni napredok? Najprej otroke dobimo, potem bodo cele družine prisle!"

Oddahnil se je in pogledal, kako so se prijele besede. Pa je bil preveč vznešen sam v sebi, da bi mogel opaziti veliko razočaranje na cvetočih obrazih . . .

Vendar se je med razočaranje tudi začudenje mešalo. Doma so dekletom venomer govorili, da se Father Sam zastonj trudi med pristaši Rdeče Zvezde. Naj jih pri miru pusti in med nami prijateljev išče! Tako pa tam nič ne bo in nam se bo še bolj zameril . . . To so bile misli in besede dobrih faranov. Dekleta so enako verjele. Zdaj pa tako velika novica o stotini novih otrok! Gotovo iz hiš, ki so Rdeči Zvezdi zapisane . . . Torej ljudje vendar ne vedo vsega . . .

Tako je šlo po glavi dekletom in nič niso rekle. Še Tinca ni imela nič besed na jeziku, čeprav jo je razočaranje grizlo v dno duše. Župnikov uspeh je stal kot stena med njim in njo. Ni našla besede, da bi si upala podreti steno na mah. Kadar takega upanja ni bilo, je Tinca rajši molčala. In v misel se ji je vratalo vprašanje:

"Kaj, če ima Father nazadnje le prav...?"

In ko je Tinca molčala, je bilo to znameњe za vse druge: Dekleta, zdaj pa le jezik za zombi!

Tako je Father Sam brez ugovora dalje razpletal:

"Vaš molk, dekleta, mi je toliko kot zagovalo, da ste me prav razumele in ste mi vse na ponudbo. Pa bom takoj danes najbolj voljne izbral. Drugim bom prihodnjič kaj lepega dela naložil. Imamo v fari siromake, ki nihče nanje ne misli. Imamo ljudi, ki bi radi bračili knjige in liste, pa nimajo dobrega branja. Zakaj bi Marijina družba ne ustanovila primerne knjižnice? O misijonarjih v poganskih deželah sem vam že mnogo govoril. Zakaj bi ne mogle tudi zanje kaj storiti in njihove siromašne gojence? S podpiranjem misijonov v tujih in neznanih deželah se prekrasno vzbuja v človeku socialni čut. Sploh je vse polno na svetu prilike za dobra dela. Pa o tem in takem drugič kaj več. Nocoj je najbolj potreb-

no, da se takoj zači pouk v katekizmu pripravimo. Rad bi, da bi take takoj malo dalje ostale tu, ki bi hotele precej začeti med otroci. Vas bom nekoliko natančneje seznanil s tem delom. Pomenite se nekoliko med sabo, bom spet med vami čez petnajst minut."

Same so ostale in zdaj je zašumelo kot v panju. Največ se jih je okoli Tinca nabralo. Različne besede so padle, dokler ni Tinca moško odločila:

"Jaz se kujala ne bom. Dobro delo je le. S Fathrom potegnem."

Tiste, ki niso bile z njo ene misli, so si grižle ustnice, rekle pa niso nič. Tina je imela velik vpliv.

Šestnajst jih je ostalo ob njej. Father Sam se je vrnil in takoj začel učiti bodoče katuhistinje. Precej dolgo v noč jih je držal in nobena se ni dolgočasila. Tako so se ogrele za svoj novi poklic.

Še lepše je bilo, ko so kmalu po tistem večeru nastopile prvikrat službo. Za celo šolo se je nabralo otrok. Cerkev, zakristijo in farovž — vse prostore so napolnili. Dekleta — "sestre" jim je Father dejal — so imele skupine po deset do dvajset otrok. Dobro je šlo. Župnik je hitel od skupine do skupine in se pri vsaki nekoliko pomudil. Malo je poslušal, malo sam posegel vmes. V naglici je zgodbico povedal, da bi si hitreje pridobil mladino. In res so ga otroci takoj radi imeli.

Tiste dni je bilo po fari veliko govorjenja. Ljudje so ugibali na levo in desno, pa si niso mogli prikriti, da je njih župnik vreden občudovanja . . .

* *

Tudi protestante je vabil Father Sam na pouk, da bi jih pridobil za pravo Kristovo stanjo. Že več se jih je oglasilo pri njem. Med njimi postaven mladenič z izbrano nevesto. Ona stara gospa iz sosednjega mesta ju je bila k njemu poslala.

Izvrstno sta se učila. Dan prvega svetege obhajila je bil že določen, za njim takoj še poroka. Tako lepa slovesnost, čudovit dan za mlada človeka, pa nič manj lep za Fathra Samo.

Teden pred odločenim dnevom je prišel ob nenapovedani uri ženin z nevesto. V zadregi sta bila.

"Father, veliko željo imava."

"Na dan ž njo, mlada človeka! Beseda nima kosti."

"Ali mora biti poroka na vsak način v vaši cerkvi?"

"Na vsak način . . . v naši cerkvi . . . to ravno ne . . . Ampak jaz bi mislil, da se samo po sebi razume . . ."

"Vidite, ona stara gospa, ki jo poznate, najina daljna sorodnica, naju močno spravlja v sosednjo župnijo. Tam je zdaj zapisana v faro in njeno srce na oni cerkvi visi . . ."

"Bi se dalo narediti, seveda. Pa mi bo močno hudo, če ne bosta pri nas poročena. Saj ona dobra gospa lahko sem pride."

"Gotovo, Father. Pa je tako s to rečjo. Kadar smo skupaj, nama veliko govor o hiši božji. In res sva tudi midva začela ono cerkev rada imeti. Kakor v majhnih nebesih je človek v njej. Nič ne rečem, cerkev je cerkev. In vendar ni vsaka cerkev kot bi človek rad. Ta vaša na primer . . ."

Fant ni vedel, kako bi naprej. Nevesta je poprijela:

"Saj vemo, Father, da so težave. Ne boste zamerili, če govoriva. Morebiti je težko ljudem za denar. Imajo drugih potreb. Toda mi, ki od protestantov prestopamo k vam, ne moremo razumeti, zakaj bi ne bila cerkev najlepše poslopje. Še protestanti imajo dosti čedna svetišča. Pa nimajo Jezusa v njih. Tu je pa katoliška cerkev tako zapuščena. Nam to kar v glavo ne gre . . ."

Father Sam se je razvnel:

"Ljuba moja, to so vse lepe besede. Vendar poglavito je to, da delamo za duše. V njih si hoče Kristus postaviti živ tabernakelj. Meni so ljubše skromne cerkev in bogata srca. Narobe bi bilo narobe. Prepričan sem, da Kristus sodi enako. Mogočne cerkve požro mnogo denarja. Svet se jim odtjujuje, ker se mu smili denar."

"Father, pri protestantih sva tolikrat slišala: Od dobrot, ki nam jih Bog tako bogato naklanja, damo Bogu majhen delček nazaj, če krbimo za lepoto hiše božje. In smo dajali, pa radi dajali. Katoličani bi morali to še mnogo bolj razumeti. In resnično razumejo skoraj povsod. Krasne cerkve imajo po deželi. Ni najina stvar, da bi tukajšnje katoličane sodila. Samo toliko rečeva, da jih ne moreva razumeti.

Če človek z vernim srcem pred tabernakelj poklekne, mu ne more biti vseeno, v kakšni cerkvi tabernakelj stoji. Gotovo tudi vi čutite to, pa je lepo od vas, da zagovarjate svoje farane. Počasi jih boste vzgojili . . ."

Take otroške odkritosrčnosti Father Sam ni pričakoval v dekletu. Čudno občutje ga je obšlo. Dirnila ga je beseda: vzgojili . . . In je bilo prvič, da se mu je v srcu zganilo:

"Kaj, če bodo ljudje tebe — počasi vzgojili . . .?"

Pa je pomislil na uspehe pri Rdeči Zvezdi in se je otresel mehkega čustva.

"Draga moja, ni mi lahko z vama o tem govoriti. Ne vesta, mlada človeka, kaj se pravi, biti katoliški župnik. Morebiti bosta kdaj razumela. Za sedaj potegnimo črto po sredi. Uredil bom za vaju s sosedom, da bosta tam poročena. In še to bom uredil, da vaju bo Father Sam v oni cerkvi poročil. Tega veselja si ne morem odreči, preveč sem vaju zaklenil v srce."

"O, Father Sam, kako dober človek ste vi!"

In je tiste dni zopet burno valovalo v mislih in čustvih župnika Sama.

(Dalje prihodnjič.)

SV. CIRIL IN METOD.

Leopold Stanek.

O vera, večna luč!

Sta brata bratom jo vkresala,
v mogočen kres se je razgala,
postala nam nebeški ključ.

Procesija bakelj gre nocoj —
brez konca se bo vila,
bo kmalu zvezde pogasila,
sam svetel dan njen soj!

Procesija brez časne meje —
v spočetku mati že je iskro zanetila,
z zadnjim dihom pa prilila
ob smrti olja še je.

Procesija brez prostorne meje —
po vseh zelenih gričih bo gorelo,
mogočno sonce bo žarelo,
povsod tam, kjer ljubezen veje.

V slovenskem božjem hramu nam visi
v spomin podoba sveta,
pred njo pa roka z žulji je odeta,
ki v dlani večno luč drži.

Trobenta Dolgega Janeza iz Krtačje vasi

Piše star naseljenec.

RESNO VPRAŠANJE NAŠIM BREZVERCEM.

ZELO se ženete in zelo se trudite, da bi odpravili zadnjo sled vere med svojimi rojaki in seveda tudi med drugimi narodi, ki še verujejo. Pravite in pišete, da je treba vero odpraviti iz src ljudi s poukom in protiversko izobrazbo. Zato vpregate svoje liste in svoje organizacije v najhujšo protiversko gonjo.

Dajte no, da vam Dolgi Janez postavi nekaj vprašanj in vi premislite, kako boste naanje odgovorili!

PRVIČ vas vprašam: Ali ste že kdaj videli, da se je v kaki deželi ubila vera v ljudeh s samim poukom in z golo protiversko "izobrazbo"?

Nikoli še ne v celih narodih! Ta ali oni posamezen človek je res na ta način vero izgubil in se dal vpreči v protiversko delovanje z drugimi vred. Tudi to je mogoče, da se vera ubije v narodu na ta način, da se mladina od prvih let vzgaja v protiverskem duhu. Pa še to je mogoče le nekaj časa, zakaj brezversko sloni na laži materializma in človekova duša se takega nauka kmalu do sitega naje in potem začne po naravnem nagonu iskati zonjet kaj višjega, kaj duhovnega. Narod, ki je bil poučevan in vzgojen v verskem duhu, se pa nikoli ne bo dal samemu brezverskemu pouku pregoroviti, da bi v celoti vrgel vero od sebe.

Vi pa, ljubi brezverci našega naroda, hocete na vsak način doseči, da bi se naš narod odrekel veri svojih staršev. Sami veste, da z golim poukom tega ne boste nikoli dosegli. Ako pogledate po svetu in preiščete v tistih krajih, kjer je vera v Boga zelo nazadovala, zakaj je nazadovala, boste morali priznati, da je nazadovala zato, ker so jo ubili s SILO! Poglejte na Rusko, na Nemško, v Meksiko, na Špansko in še kam — pa mi povljite, zakaj so cerkve zaprte, zakaj se ne opravlja služba božja, zakaj se ne delijo zakramenti. Ali je do tega prišlo samo zavoljo brezverskega pou-

ka, časopisov in organizacij, ali je prišlo do tega zato, ker so oblasti s SILO nastopile zoper vero in Cerkev?

Bodite vsaj toliko odkritosrčni, da boste priznali: ZAVOLJO SILE SE SE JE TAKO ZGODILO IN SE GODI! Ako bi ne bilo zunanje sile, bi bile cerkve še vedno odprte in duhovniki bi imeli še dosti dela kot so ga imeli poprej.

DRUGIČ vas vprašam: Ali se zavedate, da tudi v našem narodu ne boste ubili vere s samim poukom? Ali čutite, da tudi naš narod s svojo mladino vred še v veliki večini veruje v Boga in njegovo razodetje, čeprav vevam je na prebrisani način posrečilo, da ste veliko število tega naroda vklenili v svoje organizacije, o katerih niste pravočasno povedali, da imajo biti trdnjave svobodne misli?

TRETJIČ vas vprašam: Ali se zavedate, da s svojo brezversko in protiversko gonjo tudi vi samo pripravljate pot SILI?

Morebiti boste trdili, da to ni vaš namen. Toda povejte, zakaj ste tako slepi, da tega nočete videti? Verjemite ali ne, gotovo je, da ne boste prej dosegli svojega namena, dokler tudi nad nas ne bo prišla zunanja SILA in naše verne ljudi nagnala iz cerkva z ognjem in mečem!

Ako pride do takega NASILJA — in vi pripravljate pot takemu nasilju! — kaj boste storili? Ali boste nasilje nasilje obsojali ali odobravali? Pa saj vam ne bo nič pomagalo, če bi hoteli tako NASILJE obsojati, ker bo takrat itak PREPOZNO in nič drugega ne boste mogli ko potrkati se na prsi in reči: Naša krivida je, ker smo s tako gorečnostjo pobijali vero in pripravljali pot temu NASILJU, ki je prišlo končno tudi nad naše ljudi . . .

CETRTIČ vas vprašam: Ali mislite, da se bodo vaši še verni rojaki meni nič tebi nič potuhnili in bodo vrgli vero od sebe na prvo polvje zunanjega NASILJA? Ako pogledate v druge dežele, boste videli, da tega katoličani nikjer niso naredili. Iz tega lahko skle-

pate, da tudi naši verni rojaki ne bodo. Povsod je prišlo do strašnega preganjanja in mučenja in moritve, gotovo med nami ne bo brez tega, kadar boste vi dosegli cilj svojega dela in izzvali s svojim protiverskim rovarjenjem tudi med nami ubijanje vere Z NASILJEM.

PETIČ vas vprašam: Kadar bo po vaši zaslugi do tega prišlo, ali boste mogli vi sami stopiti v vrste preganjalcev in nastopati zoper lastne rojake, sorodnike in prijatelje? Ali boste mogli svoje lastne starše grozovito mučiti, jih oropati, jim požgati streho nad glavo in jih pobijati? Ali boste mogli lastnemu očetu odsekati glavo? Ali boste mogli lastni materi zabosti meč v srce? Ali boste mogli lastnega brata živega žgati na ognju? Z eno besedo: ali boste mogli ravnati po zgledu protverskih divjakov v drugih deželah in po načinu nekdanjih Turkov uničevati narod, o katerem pravite, da je VAŠ narod?

Prav nič niso pretirana ta vprašanja, vse to se godi in še hujše reči se gode drugod po svetu, koder so našim brezvercem podobni ljudje vrtali in vrtali v narod leta in leta in pravljali pot NASILJU OD ZGORAJ, ki je končno prišlo in prineslo s seboj nepopisne grozote.

Rojaki v brezverskem taboru — odgovorite, odgovorite na ta vprašanja, zlasti odgovorite na moje PETO vprašanje, da bomo vedeli, če je v vas še kaj človeškega čuta, ali pa ste morda že sedaj s pomočjo svojega brezverstva postali — prave hijene . . .

Program kongresa Kristusa Kralja

Gotovo bo zanimalo naše bralce, kakšen bo tisti program mednarodnega kongresa Kristusa Kralja v Poznanju. Tukaj prinašamo glavne točke.

Ptek 25. junija:

Pozdravno zborovanje. P. Ledit iz Rima ima govor z naslovom: KRALJESTVO KRISTUSOVO V KRIZI ČASA.

Sobota 26. junija:

Slovesna služba božja v čast sv. Duhu s pridigo kardinala Hlonda.

Zborovanje z razpravo: STANJE BREZBOŽNEGA DELOVANJA V VSEH DEŽELAH IN KAJ DELA ORGANIZACIJA KRISTUSA KRALJA.

POROČILA ZASTOPNIKOV RAZNIH DRŽAV.

POBOŽNOSTI V RAZNIH CERKVAH LOČENO PO NARODNOSTIH IN NAGOVORI V RAZNIH JEZIKIH.

Nedelja 27. junija:

Služba božja v raznih cerkvah ločeno po narodnostih.

Zborovanje z razpravo: DUHOVNI VZROKI BREZBOŽNEGA GIBANJA. Govori P. Kosibovicz iz Krakova.

SOCIALNI VZROKI BREZBOŽNEGA GIBANJA. Govori prof. dr. Bauer iz Koelna.

MORALIČNI VZROKI BREZBOŽNEGA GIBANJA. Govori prelat Sawicki iz Poznanja.

VERSKE VZROKI BREZBOŽNEGA GIBANJA. Govori prelat Zychlinski.

Pobožnosti v raznih cerkvah ločeno po narodnostih.

Pridige o kraljestvu Kristusovem v vseh cerkvah in slovesna poklonitev Kristusu Kralju.

Ponedeljek 28. junija:

DUHOVNA OBNOVA V CERKVI. Govori prof. Halecki iz Waršave.

SOCIALNA OBNOVA V CERKVI. Govori frančiškan P. Avguštín Gemelli, rektor katoliške univerze v Milanu.

MORALIČNA OBNOVA V CERKVI. Govori jezuit P. Lhande iz Pariza.

VERSKA OBNOVA V CERKVI. Govori vseučiliški profesor Guardini iz Berlina.

Pobožnosti po raznih cerkvah ločeno po narodnostih.

Torek 29. junija:

Pontifikalna služba božja v stadiju.

VELIKA MIROVNA MANIFESTACIJA IN POKLONITEV PRED SPOMENIKOM SRCA JEZUSOVEGA POSAMEZNIM NARODOV IN DEŽEL.

Ko sem Marijo na pomoč klical

Piše slovenski rudar.

PRI MARIJI POMAGAJ NA BREZJAH.

BILO je 31. maja l. 1909, na binkoštni ponedeljek, ko so se pod vodstvom preč. g. Janeza Kalana zbrali mladenci od vseh krajev naše slovenske domovine na najbolj priljubljeni, najlepši in najbolj sloveči slovenski božji poti, na Brezjah. Tam se je potem drugi dan vršil vseslovenski mladenički shod.

Na predvečer shoda se je vršila izredno lepa in ganljiva cerkvena pobožnost v zvezi s takozvano rimske procesijo. Tisoči krepkih mladeničev so ob slovesnem pritrkavanju brezjanskih zvonov korakali v dolgi procesiji z goРЕčimi svečami v rokah, pojoč prelepo lurško himno:

"Zvonovi zvonijo, premilo pojo,
častijo preblaženo Lurško Gospo.
Ave, Ave, Ave Maria!
Ave, Ave, Ave Maria!"

Ta večerna slovesnost in krasno uspešni shod drugega dne se je gotovo vsem udeležencem globoko vtisnil v spomin za vse življenje.

Med številnimi mladeniči na tem shodu je bil tudi mladenič, doma nekje iz Notranjske. Bil je sicer krepke postave, pa šibkega zdravja. Udeležil se je tega shoda in romanja na Brezje iz prav posebnega namena.

Na predvečer omenjenega shoda na binkoštni ponedeljek po končanih cerkvenih pobožnostih, ko so drugi mladeniči že odšli iz cerkve in šli prenočevat v gostilne, se ta mladenič kar ni mogel ločiti od milostne čudodelne podobe Marije Pomočnice. Šel je ven iz cerkve, pa zopet je kmalu nazaj prišel pred Marijin oltar. Ni imel miru in obstanka razen v bližini Marije Pomagaj. Nekak nemir in strah se ga je lotil vselej, kadar je zapustil cerkev. Zato se je vsakokrat, ko je prišel iz cerkve, zopet vanjo takoj povrnil. Tudi še potem pozno v noč, ko ni bilo že nikogar druga več v cerkev, je on še vedno in vedno od-

šel iz cerkve, pa se vedno nazaj vračal. Le temačna notranjščina brezjanske cerkve je bila še priča, kako je ta mladenič vedno znova prihajal pred oltar Marije Pomagaj in jo tankele nekaj prav goreče prosil in pri njej zavjetja iskal.

Kaj vendar je temu mladeniču? Kaj neki ga teži, ko se nikjer drugje ne more umiriti, ko se nikjer drugje ne čuti varnega?

Ravno se je odpravljal na pot v — tujino, daljno Ameriko, pa je hotel prej še enkrat poromati k Mariji Pomagaj na Brezje — morda zadnjikrat.

Nič kaj lahkega srca ni mislil na izselitev iz domovine, posebno še, ker je bil slabega zdravja. Bil je ves v skrbeh, kaj vse ga čaka v neznani tujini in kaj vse se mu utegne zgoditi. Zato pa se je vneto priporočal in izročal Mariji Pomagaj, naj ga varuje pred vsem hudem, dušnim in telesnim. Vedno in vedno mu je iznova privrela iz srca molitev: "O Marija, izvolim te za svojo Gospo, zavetnico in mater! Skrbi za služabnika, varovanca in sina svojega!"

Morda so bile to slutnje tega mladeniča takrat na Brezjah, ki so mu povzročale nemir in strah, slutnje vsega tega, kar ga je v tujini pozneje v resnici zadelo. Morda je slutil vse one nevarnosti v tujini, skozi katere je šel, vse one številne težave, s katerimi se mu je bilo boriti v tujini. Vse one hude duševne in telesne boje, kateri so ga tam čakali, vse one bridkosti, ki so ga zadevale, vse pomanjkanje, brezposelnost in težki boj za obstanek, vse one težke in nevarne bolezni, katere je imel v tujini prestati, vse ono gorje, katero je nad njega prišlo.

Morda je slutil tudi oni strašni dogodek, ki ga je pozneje doživel v rudniku in ki je dal največ povoda tem vrsticam?

Tako je ponavljal ta mladenič obiske pri Mariji Pomagaj na Brezjah do pozne nočne ure, dokler ni nazadnje nekje zunaj omagal in — zaspal . . .

NA POTI V TUJINO IN NENAVADEN DOGODEK TOVARIŠA.

Ta mladenič je bil pisavec teh vrstic, jaz sam. Ko je letos (1937) zahtevala zopet veliko število žrtev takozvana španska bolezen (flu), se je ta kruta morilka z vso silo in res-

nostjo lotila tudi mene, da tudi jaz postanem njena žrtev. Le Marijini priprošnji pripisujem, da se to kljub že resnemu boju s smrtjo vendarle ni zgodilo. Zato sem iz hvaležnosti do Marije sklenil napisati te vrstice njej v čast in zahvalo.

V Ameriko nisem bil še odšel takoj po mladeničkem shodu na Brezjah, temveč šele v začetku drugega leta. Moja dva brata, ki sta že od prej bila v Ameriki, sta mi namreč pisala, da naj ne hodim še v Ameriko, temveč naj rajši še počakam nekaj mesecev, ker je bila ravno ta čas v Ameriki denarna kriza.

Takoj drugi dan po Svečnici 1. 1910 se podam od doma, popolnoma sam iz našega kraja. Na železniški postaji, od koder me je odpeljal vlak proti Trstu, sem se sešel z dvema fantoma iz sosednje župnije, ki sta bila tudi namenjena v Ameriko. Ž njima se do tedaj še poznali nismo. Bil je eden teh fantov še zelo mlad, kakih šestnajst let je imel. Drugi pa je bil že odslužil vojake. Bil je lep, čvrst in vznešen fant, prikupljiv in prijazen, da sem ga takoj vzljubil, ko sem ga sponal. Imel pa je obvezano eno oko. Tega pa nisem jaz imel nič za resno. Sodil sem, da je to le radi kakе majhne bolezni ali nerednosti na očesu.

Ko smo z vlakom dospeli v Trst, odkoder smo po dveh dneh odpluli z ladjo dalje proti Ameriki, sem imel priliko še bolje spoznati tega svojega tovariša na poti in se o vsem natankeje pogovoriti. Še le potem sem z žalostjo in sočutjem spoznal, čemu je nosil obvezo. Z velikim začudenjem sem tudi poslušal njegovo dokaj čudno zgodbo, kaj se mu je bilo nekoč pripetilo in kako je pri neki nesreči izgubil eno oko.

"Bilo je," tako mi je pripovedoval, "nekoga večera kmalu potem, ko smo se vojaki v kasarni na Dunaju podali k počitku. Preden sem se vlegel, sem nekoliko časa še posedel na postelji. Kar naenkrat se pojavi pred meno sosedov fant iz moje domače vasi in mi pove, da je ravnokar — umrl in da se bo v kratkem tudi meni nekaj zgodilo: ali da bom tudi jaz umrl ali pa da bom nesrečen — in prikazen je, kakor se je pojavila, tako tudi izginila. Še le potem sem se zavedel nenavadnega dogodka, ki me je navdal s strahom, da sem se takoj vlegel in se zavil v odejo.

Takoj drugi dan sem pisal domov in vprašal v pismu, če je resnica, da je ta sosedov fant umrl to noč in to uro. Dobil sem kmalu odgovor, ki mi pove, da je resnica. Obenem me pa z začudenjem od doma v pismu vprašujejo, kako je kdo meni mogel povedati. Odpisal sem jim, da mi je ta fant v prikazni takoj po svoji smrti sam povedal.

In meni se je tudi v resnici zgodilo, kar mi je umrli fant prerokoval. Umrl sicer nisem, toda v nesreči pri razstreljevanju kamena sem izgubil oko."

Če bi pri tem šlo samo za prikazen, bi mogel človek dvomiti, je li ta fant v resnici videl prikazen, ali pa se mu je le zdelo, da jo vidi. Toda to, da se je v resnici zgodilo, kar mu je prikazen povedala in napovedala, izključuje vsak dvom.

Po dolgi, težki in nevarni vožnji po morju smo srečno dospeli do svojega cilja.. Stopili smo na ameriška tla.

(Dalje prihodnjič.)

V SPOMIN

prve obletnice smrti

MISS ANNE REZEK,

ki je bila pred letom dni tako nenadoma odpoklicana v nadsvetno življenje. Vdaja v božjo voljo jo priporoča v molitev

žalujoča mati

Mrs. A. Borsnik.

Chicago, Ill.

JAVNE ZAHVALE.

Sveti Tereziki in škofu Baragi se zahvaljuje Johana Kristofelc. — Materi božji in škofu Baragi Kati Kepec. — Mariji Pomagaj in škofu Baragi Uršula Muren. — Božjemu Srcu in Mariji Pomagaj Rose Mance. — Svetemu Antonu Mary Medic. — Majniški Kraljici in Mali Cvetki Helena Marn.

ENGLISH AVE MARIA

Rev. Leonard Bogolin, O. F. M. ----- Editor

EDITORIAL

Our schools have closed their doors and another School Year is over. Over a million Catholic children are sent home by the Sisters, who are tired after ten months of the hard work of teaching and need a little rest.

Catholic Mother—this is the time for you to show what **you** can do as educator. The Priests and Sisters have shown your children the right way of life for ten months. Now for the next two months they will be entirely under **your** influence. Mothers, do you want to show how well you can carry on the education of your children?

It is sad to see how many of our Catholic children are spoiled during the summer vacation. Many mothers do not realize that the vacation period is the most serious and dangerous time for themselves and their children.

Dear Mother—I am sure that you are a good Catholic mother and anxious to do the right thing for your little ones. Listen then, to what you should do during this vacation.

1. Send the child to daily Mass.

Many Catholic parents consider daily "School Mass" like any other school subject. So, when school stops, this practice is discontinued—put aside with the school books. This is a great mistake. The children need daily Mass during the vacation, the time of the devil's influence, far more than during the school time.

So, Catholic Mother, send your child to the holy sacrifice of the Mass.

2. Frequent, if possible, daily Communion.

Oh, if our Catholic mothers would only realize what the daily Communion means for their children! Mother—you try to give your

children the most nourishing food so that their bodies may grow, that they may develop into strong and healthy young men and women. Do not forget that the same care, **to an even greater degree**, is necessary for development of the soul. **Every day** your children need Angelic Bread—daily Holy Communion.

So, dear mother, suffer the little ones to come to Jesus daily, especially during the vacation, and you will glory in the fine characters, the clean-minded, good children you will raise.

Mental education is necessary, **but it is not sufficient alone**, it does not and cannot make us happy. Happiness does not exist in the pocket nor in the brain, but in the heart and in the soul!

The fourth of July will have come and gone. A great day for Americans, and Americans in the making. We should all study just what this day means, and then do our best to carry on the high ideals of courage, self-denial and sacrifice that were born on this day. Let us try to forget "self-interest," and do things for the good of the majority and the betterment of our national life.

At this time of the year many are either already taking their vacation or are very actively thinking of it. Vacation time is the time for us to "lawfully" relax, and enjoy ourselves. Recreation is as necessary for a healthful and happy life as work is. Our duty in this life is to give our whole attention to work in **work** time, and to take the necessary time for rest and enjoyment in order to keep ourselves fit for work.

FATHER SMITH INSTRUCTS JACKSON

By the Most Rev. John. F. Noll, D. D.

Reprinted by permission: OUR SUNDAY VISITOR PRESS

Introduction

Jackson applies for Instruction and Learns Much at First Visit to Priest.

MR. JACKSON: Good evening, Father.

FATHER SMITH: Good evening; come in. I am not acquainted with you, am I?

MR. J.: No, Father; my name is Jackson. I came to see you about taking instructions in the Catholic religion, if you can afford to waste the time on me.

FATHER S.: It will not be wasted. In the first place, it is a part of our work, and secondly, I feel it will do you some good. Have you ever been baptized?

MR. J. No, sir. I have never belonged to any church.

FATHER S. Are you going with one of our good Catholic girls?

MR. J. No, sir; I wish I were; but the observation of the lives of some Catholics set me thinking. You will pardon me for forgetting to address you with your proper title. You know, I am not accustomed to addressing a priest.

FATHER S. That's all right; that's all right. But do you know why Catholics call their priest "Father?"

MR. J. No, I do not; though I heard a Catholic friend give a good answer to a Protestant, who contended that the priest had no right to that name.

FATHER S. What was the answer?

MR. J. Well, the Protestant stated that Christ said: "Call no man Father," and the Catholic answered: "What do you call your 'daddy?'"

FATHER S. That was pretty good. It is plain that Christ's words are not to be taken literally in this case. St. Paul furnishes the principal reason why the priest is called "Father:" "In Christ Jesus, the gospel, I have **begotten** thee" (1 Cor. IX. 5) The priest's office is the same as was that of St. Paul—he is

an instrument in God's hands to impart a new kind of life, a supernatural life, to the soul, just as the parent whom you call "Father," was God's instrument for conferring natural life on you. God is the principal agent in both instances, and that is what Christ meant when He said: "One is your Father, Who is in Heaven" (Matt. XXIII 9). The priest's very calling is to serve the spiritual needs of his parish, just as a father does the temporal needs of his family, hence merits the appellation "Father" much more than a married minister does, whose first concern must be his own household. This reminds me of an answer made by an Indian to an Episcopalian minister, an answer which beats the rejoinder of the Catholic friend you referred to.

MR. J. What was it, Father?

FATHER S. Why, a minister who wore a Roman collar like ours, visited an Indian village and asked the chief for permission to address the people in some house. The minister wore a mustache, which made the chief suspect that he was not a Catholic priest, so he addressed him thus: "You are a minister?" "Yes," answered the gentleman. "No priest?" "Yes, but not Roman Catholic." "Are you married?" "Yes." "Oh, then," answered the Indian, "we do not want you; you could be no more than a **step-father** to us. Our priest is a **father** to every one in this village."

MR. J. That **was** fine; and, by the way, it supplies one reason why ministers should not be married. Father, whilst we have touched on this subject, would you mind giving the Church's reasons for requiring her priests to remain single? Understand me: if I asked you why **you** are not married, you might tell me that it is "none of my business," but I suppose it's legitimate for me to ask why the great body

of Catholic priests does not marry? Protestants do not understand this requirement of your church and most vehemently express their disapproval of it.

FATHER S. I am glad to explain this to you at this juncture because the removal of prejudices against some points of our discipline will dispose you for a clearer understanding of the Church's teachings. In the first place, you will understand this exactation of the Church better after you become more familiar with the real nature of God's Church and the office the priest fills in the same. He is more than a mere preacher of the gospel. He is dedicated to God by a special consecration; he may never be anything else; he regards himself as specially **called** by God from entanglements with the world and human ties. In the words of St. Paul: "**Every high-priest taken from among men, is ordained for men** in the things that appertain to God, that he may offer up gifts and sacrifices or sins" (Heb. V 1). He is ordained **for men**, and hence his time, his talents, his life should be at their disposal. To be free from all earthly ties is quite essential for whole-hearted work in the cause of God. St. Paul and the other apostles were not married priests. Their work would have been far less successful, had they been. St. Paul himself positively states this: "He that is unmarried careth for the things that belong to the Lord, how he may please the Lord; but he that is married careth for the things that care of the world, how he may please his wife" (1 Cor. VIII 32). Oh, there is no doubt about it, that an unmarried clergyman can imitate Christ more closely, can be more spiritual, can minister to people afflicted with contagious diseases better than a married minister. He can also get along with less financial support.

MR. J. Those are certainly strong arguments in favor of celibacy, and I do not believe they are considered by Protestants, who seem to condemn celibacy only because they regard its observance impossible.

FATHER S. This is again because they do not comprehend the difference between our office and that of the Protestant minister. Our daily Mass and breviary, which take up over two hours time each day, would alone keep the

priest virtuous. Then the priest, after ten or twelve years of training (during which time he reflects well on what is required of him), takes a solemn vow to remain ever chaste and pure in thought, word and deed.

MR. J. But there is much literature which represents the priest and nun as being anything but virtuous.

FATHER S. Yes, and it is traceable to men and women whom the Catholic Church cast off because of their wicked propensities. Maria Monk, Margaret Shepherd, Helen Jackson, Mabel McClish, and others, who represent themselves as ex-nuns, were never nuns. They were fallen women, who were detained in reform schools conducted by Sisters, and who, because of their depravity, were released as incorrigible, and saw a chance to make a living by writing and lecturing to that element which would believe any lie told on the Catholic Church. There have been priests who were untrue to their vow, but they have been the rare exception. They constitute the ex-priests of today, some of whom make a shameful living by imposing on the many who are easy "to take in." Why is it that when a priest does fall, the whole world is shocked, if instances were not so rare? When a minister goes wrong, comparatively little is made of it. His own parishioners often condone the scandal; whilst a priest's usefulness would be totally destroyed. Catholics, who should know their priests better than Protestants, would have a far less regard for a married priest-hood. But this will be plainer to you when you have finished your instructions. You take this catechism and read over the first few lessons very carefully, and one night this week come back for your first instruction. You will notice that its first pages contain prayers, some of which we should like to have you learn by heart. You need not commit them to memory at once, but read them every night as a night-prayer, and in a short time you will know them without much study. I want you to do some praying whilst taking instructions, because faith is a gift of God, which you must try to merit by prayer. The Lord's prayer, the Hail Mary and the Apostles' Creed practically came from Heaven. That is why we want Catholics to

know **these** by heart. The Lord's prayer was taught by Christ Himself; the first part of the Hail Mary contains the words, which the angel, as a delegate of God, addressed to Mary; and the Apostles' Creed is the most ancient Christian profession of faith. Hence we cannot improve on these three prayers. In addition, we like to have people know some form of an act of Faith, Hope, Charity, and Contrition.

You not only may, but are urged to ask many questions during your instructions. We have nothing to hide and would not receive you into the Church unless you were thoroughly convinced.

MR. J. Well, Father, I am certainly much obliged to you for the information you have given to me tonight, and look with interest to my first instruction.

FATHER S. Can you come on Tuesday night?

MR. J. Yes, that will suit me.

(To be continued)

TALKING TO YOURSELF

Did you ever sit down and talk with YOU,
Just have an old fashioned chat,

Discussing perhaps, when the rent comes due,
Or the style of last year's hat?

'Tis thus you will make a friend, by chance;
This is a positive tip!

I am sure you will thank the circumstance,
The better acquaintanceship

That you have struck up with one that's you;
For certainly, in the end,

The talks that you have, though only a few,
Will make of yourself, a friend!

—Harrington Barrus.

JOTTINGS FROM JUST FRIENDLY CHATS

When you find a man who has given some priceless service to civilization, be sure that he has had either a great love for his work or for his fellow men. And though you may think of that word "love" as sauce and sentiment, though you may wink an eye, snort, or chortle with glee at the nonsense committed in its name, you cannot escape the certainty of power that it gives to every human purpose.

How does the master billiardist guide his cue with such rare adeptness, the champion golfer drive far upon the green without visible effort, the sure-fingered surgeon swiftly open and seal the wound, the great actor hold his crowd enthralled?

Talent? Why, yes, talent is always a convenient explanation. Unless it occurs to you that practice might have helped the matter along. For practice is the price of expertness—practice, practice, and everlasting more practice.

Paderewski says that if he leaves off practicing for one day, he notices the effect in his playing; if he leaves it off for two days, his wife notices it; if he leaves it off for three days, his audience notices it.

The workman, too, at his bench, his desk, in the field or in the laboratory, perfects himself as he practices for perfection. That is the way to the top; it is a long way, but it is the only short way.

The song says that Life is Just a Bowl of Cherries—many kinds from many trees. Help yourself!

It is easier to float a rumor than it is to sink the truth.

Ideals are like stars. You will not succeed in touching them with your hands, but like the sea-faring man on the desert of waters, you choose them as your guide, and following them, you reach your destiny.

Have you ever noticed the electricity that gets into gossip? Sooner or later one of the relayers feels the shock of it.

A friend is one who knows all about you and still loves you.

Where are the statues of the men who said they would do their best as soon as things picked up a little?

Dimes built the Woolworth building, nickles shot up the Wrigley tower, pennies put the steel girders and stone in the great newspaper plants of the country.

WE JUNIORS

SPEAK!

• THE BROKEN POCKET-KNIFE.

• ALONE AT HOME.

One day Johnny, Frank and I were playing with a knife. The knife was in the form of a leg and it belonged to Frank. Its colors were yellow and black. It was a beautiful knife with very sharp blades and its sides clear and shining.

Frank and John suddenly wanted to go to the barn but I did not. But Frank finally said: "If you go with us I will let you carry my beautiful pocket-knife." This offer was too tempting and so I gave in. And away we went headed for the big barn.

Here we met Tom and Dan and Nat. All six of us began to play games. At last we decided to put on a circus with a penny admission. Tom and Dan were the men on the trapeze. Nat played the magician with Johnny as his helper. Frank and I took the part of the funny clowns.

Then came the day of the circus. Everyone was excited. Dan and Tom did their stunts nicely. Nat and Johnny pulled off their magic in real Hudini style. Frank put on a clown act that really was great. Now it came my turn. I started off with a somersault but lo! The beautiful knife fell out of my pocket and hit upon a hard object. There lay the once beautiful knife . . . all broken . . . the point stunted and the nails holding the sides all came off. Slowly I picked up the remains knowing that Frank really prized the knife. We had to do something. So we decided to buy Frank another knife with the money that we made from having the circus.

And I made this resolution: Never to carry an-

other's knife in my pocket!

Joseph Primozych (Chicago).

One night I was left alone at home. I was reading the paper of the Man in the Fog when there suddenly began a loud knocking at the door. Timidly I asked: "Who's there?" No one answered but I slowly crept to the door and gradually opened it. The next thing that I knew something hit me over the head.

Next day I related everything to my parents. And mother told me the next time I shouldn't open the door when I am alone at home. So the next time I was alone and someone was knocking at the door I just quickly put out the lights and hid away in some corner. And this time my parents told me I did right and they called me a good "watchboy".

Some time later I was left once more alone. And lo! Again came a knocking on the door. Click! go the lights. But this time instead of hiding I got enough courage to slowly crawl to the window and look to see who was at the door. And of all the people to try to keep out! There was my uncle with a whole armful of packages. I ran quickly and opened the door. Coming in he said: "Say, what's wrong over here any way. Last time I was here someone turned out the lights and would not let me in." Well, was I surprised and ashamed. But this was all forgotten because uncle never comes empty-handed.

Joseph Cerjak (Chicago).

A GOOD RULE

If you are tempted to reveal

A tale someone to you has told
About another, may it pass,

Before you speak, three gates of gold.

Three narrow gates—first, "Is it true?
Then, "Is it needful?" In your mind
Give truth full answer; and the next
Is last and narrowest, "Is it kind?"

And if to reach your lips at last
It passes through these gateways three,
Then you may tell the tale, nor fear
What the result of speech may be.

—Selected

The Mail Bag

Dear Junior Friend,

Chicago, Ill.

This is the first letter I am writing. I am a little girl attending St. Stephen's School and am in the 4th grade. My best subjects are Arithmetic and Religion.

The warm weather has the birds singing sweetly. And when they sing in front of our house our bird hearing them begins to sing in reply. I will write again next time.

Your Junior,

Elsie Ovnik.

Dear Junior Friend,

Chicago, Ill.

In class we read a story: How Andy Helped His Team. In the story a new boy moved into Andy's block. His name was Francis Frame. Andy's roller-skating team was scheduled for a race with the Shady-siders. When Andy sized up the new neighbor he quickly saw that the boy's legs were longer and stronger than his and so he told the lad: "You'll go into the race instead of me." It was a chance. It all depended upon Francis. Right at the start Francis looked bad. . . He fell on his face. He was left behind. But his long legs soon showed themselves for at the end of the race Francis was some yards ahead of his opponents.

Your friend,

John Bednarich.

FOUR SHORT ONES

Dear Rev. Father:

Chicago, Ill.

This is the first letter I am writing to you. Vacation is here. Will I enjoy myself. . .

Dorothy Glavach.

Your Junior Friends certainly have written fine letters . . . I would tell about the dog and how faithful he is. . . But all this is known to the readers. Wishes.

Leo Zupancic.

If I had the time I would write more often to you. We just had a busy time with our lessons. Examinations you know.

Eileen Racic.

This is the first time I am writing to the JUNIOR PAGE of the AVE MARIA. . . I have a story called The Rescue. About a boy saving the life of his sister.

Regards,

Irene Horvath.

Dear Rev. Father:

Chicago, Ill.

I am in the 6th grade. Last month we went for a little excursion. We went first to the Field Museum. Here we saw a movie portraying the life of Lincoln. Then we went through the museum and saw the many interesting things. Of course the Fish Aquarium was also on the list. We also saw the place where the ski-jump had been erected. On the way home on the street car I got a little bit sick but I felt good when we arrived home.

Your new little friend,

Veronica Possedi.

Dear Junior Friend:

Millvale, Pa.

This is the first time that I am writing to you. Also my first attempt to write something for a magazine. I wish to tell of a disaster I will never forget.

One day last March it was raining very hard. The streets were all filled with water. Instead of flowing off it kept on rising. During the night it rose so much as to fill every cellar. In the morning it was just a foot below the kitchen floor. Then we realized that we were in a flood. We had to move away taking whatever we could with us. Yes, this was the great flood of the Allegheny Valley.

Your affectionate friend,

William Katarincic.

Reverend and Dear Father:

Willard, Wis.

I am 12 years old. This is the first time I am writing to the JUNIORS PAGE. I am in the 7th grade. Our examinations are close at hand. All I hope is that they will not be too hard so that I can get a good passing mark. Best wishes.

Your new friend,

Josephine Francel.

Dear Father:

Chicago, Ill.

I am sending you some riddles. Read them and laugh.

What has two heads and six legs? Why do black sheep eat more than white ones? How can you keep a dog from going mad in August? What was the President's name 20 years ago? The answers: A man on a horse. Because there are more of them. The same as it is today.

Your new friend,

Joseph Steffo.

Dear Junior Friend:

Chicago, Ill.

I am trying very hard to answer the questions that are given in the JUNIOR CONTEST. I hope that I shall be one of the winners. I wrote to you once before but I did not see my letter in the JUNIOR PAGE. The letter must have been lost in the mails. Best wishes,

Your grateful friend,

Annie Jerina.

Dear Rev. Father:

Chicago, Ill.

I am from the 6th grade. I like to go to school. My teacher's name is Sr. M. Ewald. Let me tell you of a story.

One day I had \$3.75 saved up so I went to the pet shop and bought a black and white cat with a fluffy tail. The man called him Fluffy. One morning I saw that the cat was not on the pillow that was her bed. I called for her many times but there was no answer. I asked but no one had seen Fluffy. Many black and white cats I saw but not one was my Fluffy. Then one morning there I saw Fluffy upon the pillow. The man at the pet shop said that the cat had been at his shop all that time.

Your friend,

Frank Bavetz.

Dear Rev. Father:

San Francisco, Calif.

I am 12 and in the 6th grade. This is my first letter to the AVE MARIA. I like to read letters in the AVE MARIA that the girls and boys write.

The Golden Gate Bridge opened May 28. The bridge was very crowded. The color of the bridge is orange. People can also walk across this long bridge. Because of the celebration of its opening we children had many school days free. Wishes and regards.

Your new friend,

Dorothy Platt,

Dear Junior Friend:

Willard, Wis.

As I have looked into the AVE MARIA from time to time I have not seen any letters from Willard. So

I thought I shall be the first one from here. I have read the letter from William Trinko and it pleased me very much to hear that he wished to fly with an aeroplane to see his brother Rev. Father John Trinko. I wish I could see him myself to give him a little encouragement so that he may have a plane of his own sometime.

I am in the 8th grade and go to the Willard State Graded School. We have a lot of fun playing kitten-ball. Best regards to you, JUNIORS FRIEND and I hope I can write more next time. I remain,

A Junior Friend

Anna Volovsek

The Junior's Contest Page

This is the **fourth** set of a series of six sets of questions. If you have not entered as yet do so now and write and ask for the questions that you missed. Send all answers to: THE JUNIOR FRIEND, BOX 608, LEMONT, ILLINOIS.

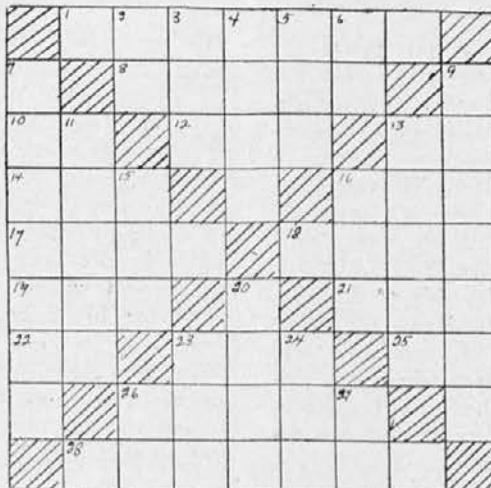
The JULY questions:

19. What does the Communion of Saints mean? How divided? What is the benefit coming from this Communion of Saint?
20. Is it ever possible that one miss Mass on ~~E~~ day and yet not commit sin?
21. Would you be allowed to baptize? If so, when and how would you give baptism? Who is the ordinary minister of baptism?
22. Is Holy Communion necessary for you? If so, why?
23. In which Sacraments is Holy Oil used?
24. How often can we receive the Sacrament of Extreme Unction? Must everyone receive this Sacrament?

This is the **third** of a series of six cross-word puzzles. The first appeared in the May issue. A prize is given to the one having the best worked and neatest set. Send answers to the JUNIOR FRIEND, P. O. BOX 608, LEMONT, ILL.

Across

1. To solicit.
8. A mountain nymph.
10. All right (slang).
12. Interest (abbr.).
13. Negative.
14. Cushion.
16. Pale.
17. Scold.
18. Manner of walking.
19. Abraham.
21. A capuchin.
22. North America (abbr.).
23. Empress (abbr.).
25. Dean of the Faculty (abbr.).
26. Panels.
28. To destroy.

Down

2. Negative.
3. Three.
4. To tear.
5. Devour.
6. Paid publicity.
7. Voice of high range.
9. The Pope.
11. Mohamedan shrine.
13. A water nymph.
15. Pass from life.
16. A verb.
20. All: a combining form.
23. Devour.
24. Tiny vegetable.
26. 3.1416 (mathematics).
27. Saint (abbr.).

Contributed by Jeannette Baker, pupil of VII grade, St. Joseph's School, Joliet, Ill.

APOSTOL GOBAVCEV

Zivljenje Fathra Damijana.

Priredil P. Bernard.

(Dalje.)

IV.

KO je Damijan polagoma napredoval v popolnosti redovniškega življenja, se je vedno glasneje oglašala v njem želja, da bi šel nekoč oznanjevat sveto vero v poganske misijone. Za zgled si je vzel svetega Frančiška Ksaverija in je goreče molil, da bi mu Bog dal moč, posnemati junaške čednosti tega svetnika. Z vso odločnostjo se je mladi redovnik pripravljal za vzvišeni misijonski poklic.

V samostanski kapeli v Lovanju je bila na oknu slika sv. Frančiška Ksaverija. Predstavlja je razne prizore iz njegovega misijonskega delovanja. Pred tem oknom je preklečal Damijan cele ure in prosil vodstva od zgoraj. Vse njegovo poznejše delovanje kaže na to, da si je prav tam izprosil čudovito moč, ki je tako značilna za vse njegovo poznejše življenje.

Naj tu še enkrat opomnimo, da je bila poglavita naloga duhovne družbe najsvetejših Src, delovati v poganskih misijonih. Posebno je papež Leon XII. odločil tem misijonarjem takozvane Havajske otoke v Tihem oceanu, da bi na njih oznanjali Kristusov evangelij. Posamezni člani družbe so odhajali več ali manj redno kot misijonarji v tiste kraje. Tako je mogel Damijan po pravici upati, da pride nekoč tudi njegova vrsta.

Čas za njegovo potovanje v tujino je prišel že leta 1863. Prišel je nepričakovano in v nenavadnih okoliščinah. Saj Damijan še ni bil niti subdijakon, kaj šele duhovnik. In vendar je imel postati že misijonar v poganskih deželah. Zgodilo se je pa takole:

Brat Pamfil je bil odločen od predstojnikov, da odpotuje v te misijone. Potni stroški zanj so bili že plačani. Takrat se je pa pokazalo, da s potovanjem ne bo nič. P. Pamfil je namreč zbolel na bolezni, ki se je zdela neozdravljiva. Nakopal si jo je bil ob vneti skribi za bolnike v mestu. Seveda je bil goreči duhovnik ves žalosten in je bratu Damijanu

bridko tožil, kako hudo mu je, da ne bo mogel biti misijonar med pogani.

Nekega dne mu Damijan nenadoma reče: Brat, kaj praviš, ako bi jaz šel namesto tebe — ali bi se ti potem laglje potolažil?

Kajor da je prišlo posebno razočetje nad trpečega bolnika, se je razveselil in hitro priponil: Seveda!

Pravijo, da se je od tistega hipa Pamfilu obrnila bolezen na bolje, Damijan se je pa z vsem mladeničkim ognjem lotil dela, da uresniči svoj sklep.

Bal se je, da bi mu krajevni predstojniki željo odbili in prošnjo odklonili. Zato jih sploh ni prosil, temveč je pisal naravnost v Pariz vrhovnemu predstojniku in mu razložil, kako je z bratom Pamfilom in zakaj želi on sam stopiti na njegovo mesto.

Poln notranjega nemira je čakal na odgovor iz Pariza. Ni bilo treba dolgo čakati. Nekaj dni pozneje je prišel domači predstojnik v obednico, kjer so bili vsi zbrani, in je držal v roki pismo. Vrgel ga je pred frajterom Damijanom in precej nejevoljno dejal:

"Dosti nespameten si, ko se siliš v misijone, preden si postal duhovnik."

Vendar se ta korak Damjanu ne sme šteti v napako, kakor da bi hotel mimo pokorščine do domačega predstojnika izsiliti dovojenje od višje oblasti. V življenju velikih mož večkrat zasledimo tako postopanje. Poznejše njihovo življenje pa pokaže, da kaj tega storijo pod posebnim navdihom božje previdnosti. Nič ni lažjega ko tudi v tem primeru videti prst božji, ki je hotel na očiten način pokazati, kje hoče imeti mladega Damjana.

Ko je naš klerik prebral pismo vrhovnega predstojnika, ni mogel zadržati velikega veselja in radostnega iznenadenja. Stekel je v sobo bolnega brata, mahal s pismom in vzkliknil: Da, zares pojdem namesto tebe!

Pismo mu je povedalo, da se ima sniti z drugimi misijonarji v Parizu in opraviti z njimi vred pred odhodom predpisane duhovne vaje. Vse to mu je pustilo jako malo časa za jemanje slovesa. Zato se niti ni vrnil v obednico na kosilo, temveč je takoj hitel domov, da bi rekel staršem zadnji z Bogom.

Kdo si more predstavljati presenečenje doma, ko je Damijan prišel po slovo? Vsi so

namreč vedeli eno: Ko odide tako daleč, ga nikoli več ne bo nazaj. Ne smemo namreč pozabiti, da se je to godilo v času, ko še ni bilo današnjih modernih ugodnosti za potovanje. Takrat nisi prišel v par dneh okoli sveta. Toda vera in ljubezen do Boga sta bili v Damijanovi materi in očetu tako močni ko v njunem sinu. Zato je bilo zadnje slovo sicer boleče in nadvse ganljivo, vendar brez velikega tarnanja in pritoževanja.

Nekaj dni pozneje je bil Damijan že v Parizu, kjer so duhovne vaje trajale tri dni. Potem so sedli na vlak in se odpeljali naravnost v pristanišče, kjer jih je ladja že čakala. Vkrčali so se in še na ladji obdržali hišni red kakor v samostanu. Imeli so odločene ure za molitev in za učenje, za razgogov in oddih.

Pet dolgih mesecev je trajala težka in mučna vožnja. Morje je bilo skoraj ves čas močno razburkano, enkrat so pa doživeli pravi morski vihar, ki je trajal več dni in večkrat žugal, da bo razbil ladjo in pokopal potnike v mrzlih valovih. Damijan je z drugimi misjonarji vred začel devetdnevico v čast Materi Božji. Prav ob koncu devetdnevnice se je morje umirilo. Šele nekje sredi Tihega oceana so spet doživeli precej močan vihar in Damijan je pisal bratu Pamfilu, da ta slavni Tihi ocean nikakor ni tako tih kot bi človek sklepal iz njegovega imena . . .

Ravno na dan sv. Jožefa, Damijanovega krstnega patrona, je ladja z našimi potniki dospela v pristanišče Honolulu, ki je glavno mesto Havajskih otokov. O deželi sami, ki je postala sedaj nova domovina Damijanova, bomo pozneje več povedali. Sedaj samo spremljajmo našega misjonarja na njegovih nadaljnjih potih.

Ne pozabimo, da še ni bil posvečen v mašnika. Zato je moral najprej v kolegij nadaljevat bogoslovne študije. Vzelo mu je še dva meseca časa, da je vse končal in bil posvečen. To se je zgodilo kvaterno soboto po binkoštih leta 1864.

Nekaj mesecev pozneje je bil Damijan že samostojen misjonar daleč od svojih sobratov. Kraj se je imeovan Puna in njegov misijonski okraj je bil tako obsežen, da bi ga človek komaj v treh dneh prepotoval od enega konca do drugega. Osem vasi je bilo na tem ozemlju, seveda daleč druga od druge. V njih

so živelii večinoma sami pogani in mnogi od njih so komaj kdaj kaj slišali o zveličavnih resnicah katoliške vere. Cerkve še ni bilo nobene, zadnji misjonar se je bil oglasil med temi zapuščenimi ljudmi pred sedmimi leti. Father Damijan je začel torej takoj s potovanjem iz kraja v kraj in je nosil s seboj oltar in vse priprave za službo božjo.

V kakšen svet je prišel novi misjonar, se da nekoliko spoznati iz opisa, ki ga je zapustil angleški pisatelj Clifford. Med drugim opisuje neki ognjenik v tistem ozemlju. Takole beremo:

“Žrelo ognjenika je okoli deset čevljev visoko in je polno vrele lave. Lava je tako tekoča kot gosta juha, ima sivo barvo, ki se včasih preliva v zelenkašto. Vre in se kuha neprestano, zdaj zdaj pa prekipi in se razlije v potokih preko roba . . . Včasih goreči valovi lave izpodjedo steno ognjenika, vrh se nagne z velikim pokom in vseskozi slišiš pošastno gromenje kot bi divjalo viharno morje . . .”

Torej v takih krajih se je znašel Father Damijan! Ne pozabimo, da je bil star komaj 24 let in so mu misli morale pogosto uhajati tja v mirno in dražestno belgijsko vas, kjer nju je živila mati . . . Prizori, kot jih nam opisuje oni angleški pisatelj ob ognjeniškem divjanju so pač delali na Damijana vtip, da živi še neizmerno bolj daleč od doma nego je bilo res . . .

Poleg tega je moralo zavoljo razmer tudi dopisovanje z domom postati zelo zelo redko. Toda kadar se je le ponudila prilika, je Father Damijan napisal pismo domov in se vedno zanimal za vse, ki so bili dragi in ljubi njegovemu srcu. Zraven tega ni nikdar skrival velikega srčnega miru, ki je kljub vsem težavam ostal v njem.

Tako na primer beremo v pismu, ki je bilo pisano v marcu leta 1865: “Zelo srečnega se počutim, kadar se mi ponudi prilika, da Vam kaj poročim o sebi. Tako Vas tudi danes spet enkrat želim spomniti, dragi starši, da imate na otoku sredi Tihega morja sina, ki Vas ljubi, duhovnika, ki moli za Vas, misjonarja, ki porablja svoj čas v to, da išče izgubljene ovce za božjega Odrešenika. Imam tu obilico skrbi in težav . . . Vendar sem zelo srečen in zadovoljen . . .”

(Dalje prihodnjič.-

"Ne poznam tega človeka"

Andrej Tomec.

NA prijaznem gričku Studenec stoji cerkvica sv. Petra, kjer se vsako leto na njegov praznik obhaja slovesno žegnanje."

Nekoč o sv. Petru sta bila prišla na žegnanje tudi dva brata Blaž in Tomaž. Prvi, mlajši, je bil oženjen in pristojen v dotično faro, drugi, starejši, je bil od tam, kjer je bil doma prvi brat.

Ko vsa potna od vročine prideta do cerkev, pravi Blaž Tomažu: Ne hodiva v cerkev, ostaniva rajši zunaj, ker notri bo prevroče. Tomaž pa je bil eden tistih, ki obsojajo grdo in neumno navado, ki jo imajo v stari domovini, da med službo božjo ostanejo zunaj cerkve, če tudi je še v cerkvi prostor. Zato se ni dal bratu pregovoriti, da bi ostal zunaj, češ: tako daleč sem prišel, zdaj da bi pa še v cerkev ne šel! Rajši bi bil doma ostal, bi vsaj ne jezil in izzival Boga in dobrih ljudi, ki morajo ostanjanje zunaj cerkve smatrati za nekako protestiranje proti temu, kar se v cerkvi godi. Iu med tem, ko je njegov brat Blaž ostal zunaj, se poda Tomaž v cerkev. Ko pa pride noter in se ustavi blizu oltarja, pred katerim je duhovnik že pridigoval, je bilo to ravno oni trenotek, ko je duhovnik nasproti njemu napravil kretnjo z roko in rekel krepko: "Ne poznam tega človeka."

Ubogi Tomaž se je teh besed duhovnikovih tako prestrašil kot bi ga kdo oblil z mrzlo vodo. Ni dosti manjkalo, da bi od strahu omedlel. Le zakaj vendar gospod pravi, da me ne pozna, mu je šlo po glavi. Bal se je, da ga bodo vrgli iz cerkve, in že žal mu je bilo, da ni bil ostal zunaj. "Jemnes, jemnes," je jamral sam pri sebi, "kaj bodo še zdaj z menoj naredili?"

Ko pa vidi, da se mu nič žalega ne zgodi in da duhovnik svojo pot mirno pridiguje o sv. Petru, je spoznal svojo zmoto, spoznal, da besede duhovnikove: 'Ne poznam tega človeka' niso veljale njemu, temveč da so to besede sv. Petra, s katerimi je Kristusa zatajil. Nato se je Tomaž globoko oddahnil.

Po pridigi v cerkvi je šel strogi duhovnik še eno pridigo napraviti ven pred cerkev onim, ki so ostali zunaj tako proč od cerkve, da niso mogli slišati pridige v cerkvi in tudi ne prisostovati službi božji. Zato jim je nalašč tako glasno pridigoval, da se je tudi v cerkev slišalo.. Seveda je bila to drugačna pridiga, kot ona v cerkvi in primerna za one, ki brez potrebe med službo božjo ostajajo zunaj cerkve.

Ko je Tomaž slišal to pridigo zunaj, je potem Boga zahvalil, da je bil med onimi v cerkvi in ne med tistimi, ki so bili zunaj.

Po poti domov je pa brat Blaž pripovedoval bratu Tomažu: "Ti ne veš, kako brav si naredil, da si šel v cerkev. Meni se je zdelo, med pridigo zunaj cerkve, da sem jaz tisti Peter, ki je trdil ob času javnega zatajenja: Ne poznam tega človeka! Zanaprej bom vselej šel k službi božji v cerkev, pa naj mi bo še tako vroče. In vselej bom rekel Kristusu: Poznam te, poznam! Pa ne samo kot človeka te poznam, tudi to dobro vem, da nisi samo človek, ampak tudi Bog. Zdaj mi je žal za vse izostajanje od službe božje in bom svoje zamude obžaloval prav tako kakor je Peter obžaloval svoje zatajenje . . ."

Podoba slovenske matere

Justina Pavel, Lorain.

DA sem jaz slikarica — umetnica, bi napisala prizor, ki sem ga videla že v otroških letih in ga imam še tako živo v spominu, kot bi ga gledala danes.

Bilo je ravno 28. junija, dan pred prazničkom svetih apostolov Petra in Pavla, ki sta bila patrona naše podružnične cerkve na Vrhpolju. Vladala je strašna vročina in okoli ene ure popoldne se zaslišijo klici čez doline in polja:

"Gori, gori!"

Kmetje so pustili delo na polju in hiteli skupaj, da bi pomagali in rešili, kar bi se rešiti dalo. Tam na gričku ob kraju vasi, precej na samoti, je stala siromašna domačija — zdaj je bila v ognju. Začeli so bili otroci. Vse je pogorelo do tal, le otroke in živino so sosedje rešili z največjo nevarnostjo za lastno življenje.

Uboga družina je potem dobila zavetje v sosednji hiši, ki je bila ravno prazna. Tam mimo sem jaz takrat pogosto hodila v cerkev in šolo.

Tako me je tudi kmalu po tistem vodila pot tam mimo neko opoldne. Bila sem še precej oddaljena od one hiše, ko zaslišim petje. Ko pridem bliže, sem vsa začudena obstala. Pred seboj zagledam tisto ženo, ki ji je pred par dnevi vse pogorelo in ki je bila zdaj z družino vred navezana le na dobra srca sosedov. Na vežnem pragu je sedela, lupila je krompir, poleg sebe je imela enoletno dete in je pela, pela, tako prisrčno iskreno, da sem bila ginjena v dno srca. Pela je znane pesmi: Marija, Mati ljubljena in Oznanih je angel. Nekaj časa sem stala skrita za drevesom in poslušala, potem sem nadaljevala pot in nisem hotela motiti zamaknjene pevke.

Ali ni bila to lepa slika? Slika slovenske žene in matere, ki pri vsej nesreči in siromaštvu ne omaga, temveč ob svojem trdem delu neprehenoma dviga svoje misli v višave. Saj po pravici pravi pregovor: Kar je v srcu, to je tudi na jeziku, pa naj že bo na jeziku v govorjenju al pesmi.

Tista družina je po mnogih hudi letih prišla, toliko naprej, da si je na pogorišču postavila lepo novo hišo, tako moderno, kakor je sploh na kmetih v starem kraju mogoče govoriti o modernosti. Očividno je spremjal božji blagoslov njihovo trudapolno delo. In kako bi naj bilo to čudno, ko sem pa bila sama za pričo, kako je imela ta žena v hudi nesreči misli pri Bogu in Mariji!

O kraju moje mladosti

Piše Rt. Rev. J. Oman.
(Konec.)

Tako se je nekoč vršil tak pevski sestanek v poznejših letih pri "Kovačevih". Možje so peli, da ne rečem, tudi pili so pozno v noč. Poноči nastane nevihta, dež, toča, blisk in tressk je bil. Dva možakarja sta jo mahala skozi vso to nevihto proti domu, ne da bi vedela ali čutila, kaj se godi na svetu. Drugi dan se čudita, zakaj toliko zelenega listja leži na tleh, in ko ju obvesti sosed, da je bilo sinoči neurje, pa odpre eden oči prav na široko in zakliče: "Torej

je bou kej listja po tleh!" No ja, kdo pa jima prav za prav more zameriti? Pri tolikem trpljenju in garanju, kot so ga imeli ti pionirji, da so napravili iz gozdov njive in travnike, je pač umevno, da so se tu pa tam skušali malo razvedriti in poveseliti, četudi konec tega razvedrila ni bil vselej najboljši.

Še drugo zabavo pa so imeli na svatbah. Kadar je bila v fari poroka, so bili povabljeni vsi na ženitnino. Svatba se je vršila po starokrajskem običaju. Ženin je prišel zgodaj zjutraj s svojim spremstvom po nevesto na dom. Tam so mu vrata zaprli. Ko ženinova partija le ni odnehala trkati, je starešina odprl vrata, da poizve, kaj želijo. Na odgovor, da so prišli po nevesto, je starešina rekel, da tu notri ni nobene neveste, da so najbrž pot zgrešili, naj gredo naprej, njim pa naj dajo mir. Ženin je nato pokazal "pismo", v katerem mu je bila nevesta obljudljena — navadno je bil velik kos praznega papirja od kakega zavitka — ter zahteval, naj mu nevesto izroče. Spustili so ga v hišo ter mu začeli ponujati vse mogoče "nevreste", le prave ne, dokler ni odštel "tisočakov" — isto tako nekaj praznega papirja.

Po maši so se svatje zbrali navadno na domu neveste, kjer so imeli še nadalje vsakovrstne ceremonije. Prebralo se je "ženitovanjsko pismo", navadno prav smešna skladba. Začeli so se sodni procesi, pri katerih je bilo zopet polno smeha in šale. V kotu je sedel tudi muzikant, navadno kak Janez, ki je znal za silo vleči kak kranjski meh in je igral isto, pa naj je kdo zahteval valček, polko ali pa "štajriš". Pri štajrišu so vedno tudi zapeli zraven. Spominjam se le nekaterih še, n. pr. "Bolna sem, bolna, delat ne morem. Godci zagodejo, piesat pa pojdem." Neko drugo je pel soded Smolej: "Včera sem vidu prav pajrišen prahu, štercen, palenta, pa cvirken da drauf." Justin pa je pel: "Sem fleten, priljuden, an prav korenjak, pa nisem ustuden, le redek je tak." Stric Tomaz pa je zapel: "Stara je umrva, v nebesa je šva; pa j' cokle pozabva, nazaj je pršva." Večina teh pionirjev so bili dobri pevci. Zato se ni čuditi, da se je pri vsaki priliki, ko so se malo razvneli, takoj čulo prav lepo in ubrano petje, četudi niso poznali drugih not kakor štore po polju. Žal da je danes nekaj pesmi, ki so jih prinesli še iz starega kraja po ustnem

izročilu, že izgubljenih. Še nikjer nisem slišal nekaterih božičnih, kot so jih peli prvi brockwayski Slovenci. Na primer: "Gor ustanite, vi farmani n'coj. Le hitro na kvišku in pojte z menoj," (moški solospev. Zatem pa vsi): "Tamkaj pri štalici, na ostri slamici že On trpi za grešne ljudi." In zopet: "Gremo pogledat, na zvezde pošpegat, za gvišno bo dan, ne bodi zaspan." Melodija je bila preprosta, pa čedna, lepa.

Delo in življenje slovenskih naseljencev v Minnesoti je bilo sila težavno. Kdor je izkusil, ve, kaj se pravi obdelovati polje tam, kjer je popred stal težak gozd s svojimi tisočletnimi hrasti. Preden je bilo debelo drevje posekano in manjše razruvano toliko, da se je mogel zasaditi plug, je vzelo stotisoče zamahljajev s sekiro in krampom. Zato so delali moški pozimi in poleti od zore do mraka in se temljali nad gozdom, da je lil pot. Vzelo je celo leto nepretrganega napora, da je pripravil kvečjemu dva akra zemlje za plug. In ko je imel vse pripravljeno, je poklical sosede, da so mu prišli na pomoč. Vpregli so tri pare volov v težak plug — "prehovc" — (beseda vzeta iz nemškega) in vzelo je dva do tri dni strašne borbe in nepopisnega premetavanja med štori, preden je bil ta košček zemlje za silo razoran. Kdor kaj takega ni poizkusil, ne ve, kaj je težko delo, in niti malo ne pretiravam. Otroci smo se tega seveda veselili, pa le zato, ker smo ob takih prilikah tudi mi dobili nekaj boljšo malico.

In vendar so bili ljudje veseli in zadovoljni. Matere so delale doma in ponekod tudi na polju, poleg tega, da je skoraj vsako poldrugo leto zibala novega Jurčka, Marico ali pa Francka. Žene so morale skrbeti za otroke in za prašiče. Na oboje so bile ponosne, če so bili rejeni, večkrat pa še bolj na pujske.

Rad bi povedal še kaj o kulturnem razmerju. Da niso zanemarili te strani ti naši Gorenjci, je razvidno iz tega, da je bilo leta 1888 pa do danes že 12 novih maš. Šest od teh so jih peli tamkaj rojeni, drugih šest pa je zagledalo dan onstran morja, šolali so se v Ameriki. Tudi v učiteljskem poklicu jih je precej moških in žensk, in sploh po vseh raznih stanovih, kjer je potreba višje izobrazbe, imajo slovenski pionirji iz Brockwaya svoje

sinove in hčere. Žal, da izven enega moškega in par žensk, prvi tamošnji naseljenci že vsi spijo in počivajo zbrani okoli velikega križa poleg cerkve sv. Štefana in ne vidijo sadu svojega, junaškega dela in truda. Kako rad bi jim napisal, če bi bil zmožen, knjigo o njihovih delih in hrabrosti, da bi se tudi sedanji rod zavedal, da so potomci slovenskih junakov in trpinov, katerih krepka roka pa železna narava sta preustrojili tisočletne gozde v lepa in obširna polja in travnike, da zamorejo njih potomci s primerno lahkoto si pridelovati svoj kruh in živeti v miru. O, da sem pesnik, opeval bi, vsemu svetu bi opeval njih orjaško borbo s tisočletnimi gospodarji te zemlje — s pragozdnimi ciklopi, katerih ponosni vrhovi so se dotlej klanjali le najkrutejšim viharjem. Škoda bi bilo, če bi vsa ta junaška dela ugrabilo pozabljenost, rojena iz nebrižnosti. Upam, da se najde naposled zmožen pisatelj, ki bo obdelal to zgodovino od kraja in zanesljivo zabeležil vse, kar bi bilo našim slovenskim pionirjem v zasluženo čast in trajen spomin.

Slovenske sestre v Južni Ameriki

TORD, Ljubljana.

MARIBORSKIH šolskih sester je danes v Argentinji skupno 43. Pariških usmiljenj, ki so Slovenke, je v Južni Ameriki skupno 15, 11 jih je v samem mestu Buenos Aires. Slovenskih salezijank je 5. Skupno deluje torej v Južni Ameriki 60 naših sestra. Zdi se pa, da je to število zdaj še večje, ker jih je v zadnjem času bilo nekaj novih na poti v Južno Ameriko.

Med temi redovnicami bo kakih 20 — 25 izprašanih ljudskošolskih učiteljic; nekatere so obiskovale domače visoke šole, dve se bosta vpisali prihodnje leto na univerzo v Buenos Airesu. Vse te učiteljice imajo poleg jugoslovanske tudi argentinsko diplomo. Kakošnih 15 jih bo poleg tega gospodinjskih učiteljic in otroških vrtnaric. Ostale so bolničarke.

Mariborske šolske sestre so samospravne, to je, same si določajo delokrog in same vršijo nadzorstvo nad svojim delom.

Mariborske šolske sestre imajo doslej v Južni Ameriki sedmero postojank, zdi se pa, da bodo otvorile v najkrajšem času še dve.

V mestu **Rosario** je njihova centrala, kjer imajo zaposlenih 11 sester.

San Antonio de Padua, v buenosajreškem predmestju ležeča postojanka, je za našo jugoslovansko akcijo za enkrat najvažnejša izmed vseh postojank mariborskih šolskih sester. Prevzele pa so tukaj najvišjo gospodinjsko šolo ("Hogar Agricola modelo" je njen službeno ime), namenjeno predvsem argentinskim državnim učiteljicam, ki z državno pomočjo dovršujejo tu posebne gospodinjske kurze in naj bi potem same vodile gospodinjske tečaje po deželi. Diplome te šole podpisujeta minister za poljedelstvo in naša sestra prednica. Vendar je šola pod prejšnjim vodstvom močno nazadovala in jo je treba povsem reorganizirati, zaradi česar je začasno celo prenehala poslovati v polnem obsegu. Za to šolo bi morale odločiti sestre najboljše moči in v zadostnem številu. Tu bi bili izvedljivi tečaji za izobrazbo naših deklet, zlasti pa tudi počitniške kolonije jugoslovanske dece, ki ji sicer ni mogoče dati domačega pouka. Tukaj bi mogle peživljati svoje dopuste številne naše buenosajreške služkinje itd. Do pravega pomena bo prišla ta hiša šele z novo podružnico, ki jo morajo sestre čim prej osnovati v Buenos Airesu in sicer sredi naše najmočnejše kolonije v Villa Devoto.

V **Formosi**, sicer majhnem, vendar glavnem mestu istoimenske pokrajine, imajo naše sestre veliko šolo in razne učne tečaje za odrasle gospodične. Ustanova sijajno uspeva, dočim ni seveda naših ljudi v Formosi skoraj nič.

Laishi je misijonska postojanka v argentinskem Chaku, kjer vodijo naše sestre šole za indijanske deklice, vendar je ta pokrajina že precej kultivirana.

Pravo misijonsko polje imajo sestre v **paraguayskem Chaku**, koder se niso razen nekaterih misjonarjev še nobeni belci za stalno naselili. Tu posebno trpijo zaradi pomanjkanja vode. Po teh krajih so se nedavno vršili boji med Paraguayem in Bolivijo. Prav te dni so prevzele mariborske šolske sestre vodstvo uruguayske državne poboljševalnice za dekleta, ki leži nekoliko izven mesta Montevideo in

je nastanjena v dosedanjem letnem dvoru vsakokratnega državnega predsednika republike Uruguay.

V **San Lorenzo** poleg Rosaria delujejo zaradi pomanjkanja sester ta čas samo tri redovnice, ki imajo brezplačno na razpolago veliko hišo in vrt, zato pa vodijo brezplačno argentinsko šolo. Računajo, da bodo že v kratkem doble v dar hišo in kinto (velik vrt), zato vztrajajo na tej postojanki, čeprav imajo že njo izgubo in morajo sestre iz drugih hiš plačevati za življenje sester v San Lorenzo. Hiša pa jim je tudi zato ljuba, ker je bila to prva postojanka, ki so jo prevzele v Argentini in bi jih najbrže nikdar ne bilo v Argentino, če bi ne bile najprej sem prišle.

Poleg teh naštetih zavodov imajo sestre, ki jih zelo cenijo argentinske državne in cerkvene oblasti, kakor sem se sam prepričal, na razpolago še nekaj drugih ustanov, zlasti tudi sanatorijs in bolnice. Tudi v Bolivijo jih žele, česar pa zaradi pomanjkanja sester za enkrat ne morejo sprejeti.

Pariških usmiljenk Slovenk je zaposlenih 11 v raznih buenosajreških bolnišnicah, po katerih je vedno obilo Jugoslovanov-bolnikov, zlasti v bolnišnici Hospital Alvear, največji v Južni Ameriki, kjer že več let stalno delujejo po tri naše sestre. Štiri slovenske usmiljenke so prevzele pred kratkim bolnišnico v Magallanes, rep. Chile.

Slovenske salezijanke delujejo po raznih salezijanskih zavodih širom Argentine in Brazilia in jih ni nikjer več skupaj v eni hiši.

Čeprav so prišle vse te sestre v Južno-Ameriko z namenom, da se žrtvujo predvsem za naše jugoslovanske izseljence, zlasti v šolah in po bolnišnicah, vidimo, da nam niso, izvzemši v prav majhni meri usmiljenke po buenosajreških bolnišnicah, vsaj doslej takoreč v ničemur na korist. Stevilo naše dece, ki obiskuje njihove šole, je v primeri s številom naših sestra v Argentini naravnost izginjajoče majhno. Krivda ni na sestrach, največ zavoljo nerazumevanja jugoslovanskih zastopnikov so se morale najprej opreti na argentinske zavode.

Sestre seveda kljub temu niso pozabile, zakaj so predvsem prišle v Južno Ameriko in kakšne so njihove dolžnosti do naroda. Njihov začetek je bil v razmerah čim bolj preprost:

še so v najbolj oddaljene in najbolj zapuščene kraje, kamor niti druge niso hoteli, kjer ni bilo nobenih naših ljudi in že zaradi tega med njimi niso mogle delati politike. (Da b sestre uganjale politiko, more verjeti samo človek, ki sester in njihovega dela prav nič ne pozna, saj si je težko mogoče misliti večje nasprotje kot redovna sestra in politika!) Od tam pa so se počasi bližale mestom, najprej Rosariu in potem šele Buenos Airesu.

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

KI je križan bil. — Mrs. Jane Anderson, markeza Cienfugos, znana vojna korespondentinja, je pet mesecev preživelata na španski fronti. V svojih spominih na tiste dni pričuje grozotne stvari o komunističnem divjanju. Med drugim je na lastne oči videla nekega mladeniča na križu visečega. Ob neki onečaščeni obcestni cerkvici je bila priča, kako ljudje ven in noter hodijo. Ker takega prizora ni več videla, kar so začele tam cerkve goreti, je bila radovedna, kaj to pomeni. Še sama je šla noter, da vidi, kaj se ondi godi. Nudil se ji je grozen prizor. Na velikem križu nad oltarjem je visel nedozorel mladenič. Roki je imel z jermenii privezani in pribiti na križ, prav tako nogi. Okrog ledij je imel ovito komunistično zastavo. Debele kaplje krvi so mu polzele po razmesarjenem telesu. Do mozga jo je pretresel ta prizor. A neka komunistinja ji je dejala: "Vesela sem, da je eden manj. Zmaga je naša, odkar smo Boga ubili!" Ta slučaj, ki ni edini te vrste, sam dosti jasno govori.

KAJ se kuha v španskem kotlu. — To je ruski vojni poslanik na španski fronti z upno povedal zgoraj imenovani Mrs. Anderson-Cienfugos. Dejal je, da mora katoliška Španija brezpogojno v razvaline, in stari verni rod je treba pobiti ko muhe. Kajti če lojalisti izgube to vojsko, ki jo vodijo za svetovni komunizem, so izgubili največjo vojsko v svoji zgodovini. In tega mi ne smemo dopustiti, naj nas čaka karkoli. Ko obračunamo s staro Španijo, bomo navalili na Portugalsko. Za njo

pride na vrsto Francija, nato pa Anglija in slednjič Amerika. Z Anglijo bomo imeli lahek posel. Nekoliko težje bo z Ameriko. Bo treba pač kupiti ameriško delavstvo, če ne z gotovim denarjem, vsaj z obljudbami. Prepričati jih bomo morali, da jim hočemo pomagati vreči milijone kapitalistov in njih bajno premoženje pravično razdeliti. — V španskem kotlu se tedaj kuha tudi naše kosilo. In to bo med drugim tudi človeško meso, prav kakov v Rusiji in na Španskem. Naši slepi malikovalci "demokracije" pa pridno drva pripravljajo za to kuho.

JASNA beseda. — Ob priliki letošnjega svetovnega kongresa brezbožnikov v Moskvi je španski rdeči minister za vzgojo poslal tja sledenčo izjavo: "Vaš boj proti veri je tudi naš boj. Naša naloga je, Španijo pretvoriti v deželo borbenega brezboštva. Težak bo ta boj, ker je v tej deželi še mnogo nazadnjakov, ki so proti temu, da bi Španija vtonila v sovjetski kulturi. Vse naše šole bodo spremenjene v komunistične." — Ta je moral pač bolje poznati resnične namene španskih rdečkarjev, kot jih poznajo njih bratci v tej deželi, ki bi nam radi natvezili, da se lojalisti bore za versko svobodo. Pomilovanja vredni so Baski, ki so vendar katoličani, pa drže z zakletimi sovražniki vere.

VEROVATI v Boga je zločin?! — Da, smrti vreden zločin je to — v smislu brezbožnega komunizma. To potrjuje sledenči žalosten slučaj, ki ga je Mrs. Anderson-Cienfugos v Španiji na lastne oči videla. Na trgu v Valenciaji se je dogodil. Tam je verno dekle pri 16 ali 17 letih rože prodajalo. V njeni bližini je druga ženska, strastna komunistka, prodajala kruh. Prišli sta na pogovor o veri. Komunistična ženska je zlivala vso peklenko jezo na vero. Dekle ji je pa glasno odgovorilo: "Ni zločin, verovati v Boga!" Ob tem odgovoru je komunistka naravnost pobesnela. Z nožem je navalila na verno dekle: "Si li upaš še enkrat reči, da ni zločin, verovati v Boga?" Dekle je ponovilo svojo izjavo. Brez nadaljnega ji je rdeča hijena zasadila nož v vrat. Dekle se je zgrudilo v lastni krvi. Pobrali so jo in jo še živo odpeljali v provizorično bolnišnico. Pa ne, da bi ji rešili življenje! Golo je komu-

nitična sodrga položila na pesek ob morskom obrežju in klafala ob njej, dokler ni izkrvavela. — Verovati v Boga, je tem ljudem zločin.

N A psa so prišle. — Neka dunajska socialna delavka, ki se trudi za obnovo krščanskega družinskega življenja, poroča iz svoje skušnje: V prvem dunajskem okraju, kjer živi samo imenitna družba, nisem na ulici videla nobenega otroka, pač pa 74 psov, večinoma ljubljenčkov raznih dam. — Na tak žalostenj pojav bi lahko naletela v gospodskih okrajih vseh velemest. Modernim damam so psički večji ljubljenčki kot otroci. Je pač vedno bilo in bo: Kdor pride glede vere na psa, pride tudi glede morale.

L JUBEZEN je iznajdljiva. — Viljem Lee Buffington, bel delavec v Edgenfieldu, So. Carolina, bi bil svojim črnim priateljem rad omogočil izposojevalno knjižnico. Ko bi bil premožen, bi jim jo na svoje stroške omislil. Toda vse njegovo preloženje je znašalo celih 10 centov. Pa je znał te dobro obrniti. Porabili jih je za pisemske znamke. Pismeno je poprosil par someščanov, naj bi mu odstopili kake knjige, ki jih sami več ne rabijo. Če pa teh nimajo, naj mu vsaj eno znamko pošljejo, da se bo mogel na koga drugega obrniti. Odgovor na eno samo pismo je bil 1000 knjig. Buffington in njegovi črni tovariši so postavili leseno kolibo, kjer so namestili knjižnico. Ker so pa še vedno prihajale nove knjige, je bilo kmalu treba postaviti drugo kolibo in še tretjo in četrto. Črnci so hvaležni temu svojemu iznajdljivemu belemu prijatelji in zelo radi posegaajo po knjigah.

C UDEN termometer ljubezni. — Neki uradnik "American Automobil Association" je dekletom, ki hočejo preizkusiti ljubezen svojih oboževalcev, nasvetoval sledeči termometer: Dekle, kadar te bo fant povabil na "ride", reci mu, naj zavije na cesto, kjer je najživahrejši promet. Če bo v tistem mravljišču vsa njegova pozornost obrnjena kolesu in tebe še pogledal ne bo, boš lahko sklepala, da njegova ljubezen do tebe ni kdo ve kako prisrčna. Ako bo pa vso svojo pozornost obračal tebi in ne kolesu, mu lahko zaupaš. — Za dekle bi to res utegnil biti zanesljiv termo-

meter ljubezni. Za voznika, še bolj pa za druge, bi bil bržkone katastrofalen. Taki nori svetvalci spadajo v ječo, če ne morda celo v norišnico.

Z A Španijo Francija. — Za Španijo bi po komunističnih računih najprej prišla na vrsto Portugalska. A mala Portugalska bo komunistom samo skromen dezert. Potem pa na kraljevsko kosilo v Francijo! Dolgo se že kuha in po dobro zamišljenem načrtu se kuha to kosilo. Nedavno je bivši komunist, poslanec Doriot, francoski parlament povedel za kulise komunističnega rovarjenja v Franciji. Dejal je, da so sovjeti v 17 letih izdali za komuniziranje Francije 250 milijonov frankov. S to ogromno svoto so komunisti ustvarili mogočno mašinerijo, ki jim sistematično pripravlja tla. Njih dnevnik "Humanite" izhaja v pol milijona izvodih. Tednik "L'Avant-Garde", glasilo mladih komunistov obojega spola, ima 64.000 izvodov naklade. Ob njem se navdušuje za komunistične vzore 68.000 mladcev in 11.000 mladenk. Tudi športno organizacijo, sestojčo iz komunistov in socialistov vseh slojev, so vpregli v svoj voz. Za tujerodce v Franciji izdajajo 20 narodnih listov. Ko je poslanec Doriot to statistiko predložil parlamentu, so komunisti in njih simpatičarji sicer kričali: "Laž!" A on je predlagal sestavo posebne preiskovalne komisije, kateri je pripravljen vse dokaze predložiti. Ker je pa parlament ta predlog zavrgel, se komuniziranje Francije sistematično daže vrši, dokler ne bo kot zrelo jabolko padla v sovjetsko malho. In ta revolucija utegne biti strahotnejša od one ob koncu 18. stoletja!

N EMŠKI kulturni boj se zaostruje. — Udar kardinala Mundeleina po nazijski Nemčiji, oz. njeni kulturnobojni politiki, je v raju izzval pravi orkan ogorčenja in maščevalnosti. Ker Vatikan ni nastopil proti kardinalu Mundeleinu, so nazijski odgovorili z odpoklicanjem svojega poslanika pri Vatikanu. Zagrozili so še z drugimi represalijami. Govori se o nameravanem zatrtju cerkvenih redov. V Berlinu so duhovi tako razburjeni, da se cerkvena oblast boji za telesno varnost duhovščine. Zato je odredila, naj hodi v javnosti civilno opravljena, dokler se val ogorčenja in

razpaljenih strasti ne poleže. Katoličani in protestanti si podajajo roke za skupno krščansko fronto proti nazijskemu paganismu. Še ugodnejša nevihta je vsak trenutek mogoča.

S V. pismo na grmadi. — Ruski komunisti bi sv. pismo čim prej radi nadomestili z Marksovo biblijo "Kapital". To knjigo v masah širijo med ljudstvo. Na sv. pismo pa je tako visoka uvozna carina, da jo le redki zmorejo. Radi nje se je na carinarni nabralo par tisoč izvodov sv. pisma. Naročeno je bilo iz inozemstva, ker takih knjig v Rusiji seveda ne tiskajo. A dotični, ki so si iz inozemstva naročili sv. pismo, ali jim je bilo poslano, niso zmogli visoke uvozne carine. Tako je v carinarni polagoma zrasla cela knjižnica sv. pisma. Te sklade so zdaj komunisti obsodili na grmando. Okrog 2000 izvodov so jih v prisotnosti ateističnih predstavnikov slovesno sežgali. Še ljubše bi jim bilo seveda, če bi mogli Kristusa na grmadi sežgati.

S I je mar kupil nebesa? — Oljni kralj John D. Rockefeller je končno ugasnil kot sveča, kateri je zmanjkalo stenja. Njegove račune, da bo učakal 100 let, mu je gospodaživljenja prekrižal. Do njih mu je manjkalo še 26 mesecev. Svoj čas je bil eden najbolj preklinjevanih dolarskih magnatov v Ameriki. Ata srd se je pozneje spremenil v občudovanje in spoštovanje. Menda zato, ker se je izkazalo, da je bil Rockefeller sicer velekapitalist, a ne mamonist. Osebno sreca ni imel navezanega na denar. Živel je skromno. In tudi njegov grob ob materi in ženi v Clevelandu ne bo oznanjal milijonarja, še manj miljarderja. Imel je odprte roke za človekoljubne in verske namene. Pustil je za seboj rekord največjega človekoljuba, kar jih doslej zgodovina pozna. Od l. 1910 do l. 1928 je izdal v razne dobrodelne svrhe \$443,832.644. Po letu 1928 pa še \$600,000.000. Koliko teh milijonov je treba odšteti na račun naplačanih delavskih žuljev, ki so mu pomagali nagromaditi tako bogastvo, ve le Bog. A če si je kdo z materialnim dobrodeljem kupil nebesa, si jih je, po človeško sojeno, on. Saj je bil osebno veren član svoje baptistovske cerkve, ki je bila deležna mnogih njegovih milijonov. Seve, naši računi niso božji računi.

K AKO je postal apostol mladine. — Pred 25 leti je bilo. Mlad duhovnik chicaške nadškofije, Rev. Bernard Sheil, že takrat apostol mladine, je v Cook County jetnišnici obiskal mladega zločinka, da ga pripravi na smrt. Ko se je očetovsko z njim razgovarjal, mu je nesrečni mladenič razodel: "Ko sem razmišljjal o svojem življenju, sem prišel do zaključka, da ko bi bil imel kot otrok več poštenega razvedrila, bi mi ne bilo treba nocoj kot zločincu umreti." Ta izjava je bila za Rev. Sheila veliko razdetje. Mladini je treba dati poštenega razvedrila, pa ne bo zavila na zločinska pota. Takrat je bila v njegovem apostolskem sreču spočeta C.Y.O. (Catholic Youth Organization). Kmalu nato se je rodila. Danes šteje ta mladinska organizacija že nad milijon članov širom Amerike. Njen oče, zdaj pomožni chicaški škof, ves živi in vse žrtvuje zanjo. Prijatelji mu morajo včasih poravnnavati račune za najpotrebnejše vsakdanjega življenja. Koliko mladine ta organizacija obvaruje pred zločinskimi koraki, ve sam Bog.

A MERIKA in komunizem. — Dejali so svoj čas, da v Ameriki ni tal za komunizem. Danes vemo, da so celo prav ugodna tla zanj. Pa prav tisto mu odpira vrata v to deželo, o čemer so mislili, da mu jih bo zaprlo. To je demokracija. Da ga prav pod to firmo na debelo importirajo, in to ne samo med delavske mase, ampak tudi med izobražene, to je skrivnost komunistične taktike, ki jo znajo mojstrosko prikrojiti krajevnim razmeram. Oni dobro vedo, da je Amerikancem svoboda in demokracija vse. Smrtni sovražnik svobode in demokracije, tako jim komunistični agitatorji pridigajo, je fašizem. Če se hočejo otresti fašizma, se morajo okleniti komunizma, ker le med tem dvema se vrši svetovni dvoboj za prvenstvo. Tedaj: Ali, ali! Ali bo Amerika fašistična ali komunistična. In Amerikanci, katerih ogromna večina ne vidi in noče videti še drugega izhoda, kim ji je odprt, krščanske demokracije, se mečejo v naročje komunizmu. V njem vidijo boljšega varuha svoje svobode in demokracije nego v fašizmu. Seve, ko bi ne bila slepa, bi lahko videla, da je komunizem grobokop vsake svobode in demokracije. Prav radi tega je javno ameriško mnenje za španske

leftiste. Da bi Amerika svoje usodne zmote le prepozno ne spoznala!

Rafaelova Družba se širi

Tord

VAŽNOST reševanja izseljenskega vprašanje v okviru Rafaelove družbe spoznavajo vsi kraji po Slovenskem. Rafaelovo družbo pripravljajo in ustanavljajo Litija, Moravče in Ribnica. Idealno bi bilo, da bi se isto storilo po vseh dekanijah. Važno je, da se ne ustanavljajo podružnice, temveč samostojne družbe, ki morejo intenzivneje delati in tudi v obstoju niso odvisne od zveze.

Priprava za proslavo 10 letnice Rafaelove družbe lepo napredujejo.

Pokroviteljstvo nad celo prireditvijo je sprejel naš notranji minister in voditelj naroda g. dr. Korošec, ki bo imel v Ljubljani 22. avgusta ob prihodu izseljenskih udeležencev iz tujine slavnostni govor.

G. ban dr. Natlačen je dovolil za II. izseljenski kongres in za prvo ustanovno zborovanje slovenske izseljenske zbornice svečano dvojano v svoji palači kr. banske uprave. Imel bo tudi pozdravni govor po maši na Brezjah.

Oba naša škofa sta obljudila, da bosta opravila 22. avgusta na Brezjah za naše izseljence slovesno službo božjo.

Prosimo vse slovensko izseljensko časopisje, da to vse poroča svojim čitateljem in jih navdušuje za obilno udeležbo pri teh slavnostih.

Med našimi izseljenci je vzbudil naš poziv in povabilo za 10 letnico Rafaelove družbe veliko zanimanje in odobravanje. Iz vseh delov sveta poročajo naši rojaki, da se bodo radi udeležili proslave in obiskali domovino.

Posebno veliko naših ljudi bo prišlo na proslavo iz Zapadne Evrope: Francija, Belgija, Holandija in Nemčija. Iz teh držav bodo vozili posebni vlaki v domovino.

Rafaelova družba bo poskrbela za vse, da se bodo izseljeni čim bolje počutili na rodni zemlji in odnesli najlepše vtise v tujino..

Poskrbljena bo po naših železnicah znižana vožnja in še druge ugodnosti.

O vsem bomo pravočasno poročali v

TORDU.

Dragi rojaki, pripravite se na ta veliki dan in povabite čim več svojih rojakov na obisk v domovino, ki vas že zdaj prisrčno vabi in pozdravlja.

Pismo Rafaelove Družbe

SPOŠTOVANI g. urednik!

Kakor smo Vam že sporočili, se vrši 22. in 23. avgusta v Ljubljani proslava 10 letnica ustanovitve Družbe sv. Rafaela z ustanovitvijo izseljenske zbornice, kateri člani naj bodo zastopniki organizacij naših izseljencev in uredniki naših izseljenskih časopisov. Pri tej priliki se bodo obravnavale vse zadeve naših izseljencev širom sveta. Razmišljali bomo skupaj z zastopniki izseljencev, kako bi se postavile boljše zveze domovine z izseljenci, kako bi se zboljšala naša izseljenska služba, in skrb za nje.

Kot urednik slovenskega izseljenskega lista ste gotovo zainteresirani v vseh teh vprašanjih in ste gotovo pripravljeni sodelovati z domovino v delu za Vas. Zato se Družba sv. Rafaela obrača na Vas s prošnjo, da pošljete na te slavnosti svojega zastopnika, ki bi v Vašem imenu predlagal Vaše misli in želje. Mogoče Vam ne bo možno poslati pravega zastopnika, zato bi morda pooblastili koga, ki nameščava priti letos v domovino, da Vas zastopa. Temu bi dali pisemo Vaše poročilo in Vaše predloge. Ker bo obenem tudi vseslovenska razstava slovenskega tiska, za kar ste dobili od odbora že tozadenvno povabilo, bi bilo tako dobro, da bi se Vi sami kot urednik udeležili teh slavnosti.

Dalje Vas Družba sv. Rafaela vladivo prosi, da bi tozadenvno v svojem listu obveščali svoje čitatelje in naročnike o vseh teh prireditvah in tudi v Vašem listu povedali svoje mnenje odkrito.

Skrajni čas je že, da se vpostavijo med Vami in nami tu doma boljše zveze. Le tako bo mogoče, da Vam domovina pomaga, kar bo gotovo v obojestransko korist, Vašo v tujini in naroda tu doma. Posebno pažnjo bi radi obrnili na važnost izseljenskega arhiva ali muzeja, ki naj zbira vse podatke o delovanju in

življenju naših izseljencev širom sveta. Zgodovinarji bodo iskali podatkov za opis življenja in delovanja naših izseljencev po posameznih državah sveta, ker bo to ogromne narodne važnosti za naš narod tu v Jugoslaviji, pa tudi za vpliv v naši svetovni politiki. Do zdaj smo bili izseljenci le preskromni in se nismo zavedali, da delamo silno važno zgodovino našega naroda. Naši izseljenci v Ameriki so s svojim ogromnim kulturnim in gospodarskim delom proslavili slovensko ime v ameriški javnosti, da je narod tu doma lahko ponosen. Samo podatkov o vsem tem delu je premalo in zato rešujmo saj sedaj, kar se rešiti da. Zato bi Vas lepo prosili, da bi o tem pogosteje pisali v svojem listu in priporočali društvom in posameznikom, da bi pošiljali v ta muzej vse možne podatke o sebi in svojem delu, razne slike, tiskovine, letna poročila, programe za prireditve, društvene čartare, društvena pravila, slike društev in prominentnih mož in žena, slavnosti in prireditve, sploh vse je važno za to zgodovino. Stari letniki časopisov in magazinov, tudi listi, ki več ne izhajajo, ali posamezne številke teh listov, kateri leže po hišah brez pomena, so dragocen naslov za zgodovinarje.

Upam, da bom našel v Vas krepkega sotrudnika in sodelavca pri tem našem narodnem delu. Zelo hvaležen Vam bom za Vaš odgovor na to naše pismo, za katerega se Vam že v naprej iskreno zahvaljujem.

Josip Premrov.

Darovi

ZA LIST IN MARIJO POMAGAJ: Po \$1: F. Bachnik, A. Vahčič, M. Pavlešič, N. N., M. Lukas, J. Meglen, H. Zobitz, M. Sivic, M. Radez, A. Ortach, M. Zore, M. Bozich, F. Horwath, M. Sraj, A. Hudales, K. Kočevar, F. Vraničar. — Po \$2: H. Marn, E. Smintic, M. Vidmar, M. Gabrenja, M. Juns, M. Hochevar, F. Marolt, M. Artaš; F. Zajner \$2.50, T. Skubitz \$5, M. Zajnar 50c, M. Trinko \$5, M. Ožbolt 50c, U. Kozarich \$5, B. Malnar \$3, J. Paulinac \$1.50, M. Grum \$2.40, L. Mladich \$2.50

LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ: — Po \$1: Heller, Prah, Gorjanc, Libic, Sterk, Bučer, Klinar, Stipich, Bricel, Hochevar, Snyder, Skul, Sime, Goldie, Blazic, Svilic, Stariha, Culun, Poljak, Bezljaj, Klajderman, Krese, Nosse, Hodnik, Maizel, Bratina, Jenko, Kučan, Arko, Biščan, Lindic, Jera, Tomazich, Govednik, Flajnik,

Malneritch, Gergovič, Gregorčič, Mramar, Pauc, Matlian, Zajner, Novak, Drobinc, Tomec, Pintar, Pfeifer, Perušek, Zgajnar, Pavlešič, Lagen, Bavec, Urbas, Cesar Kocjančič, Dolsak, Moharich, Kresevich, Bogovich, Barcar, Rupert, Zagar, Paulic, Jelenc, Jerak, Bezovsek, Pancar, Sodec, Kocman, Stimac, Petkovsek, Smrekar, Ortach, Useničnik, Zagar, Knez, Ursič, Straus, Mozic, Coff, Brišar, Spolar, Kosmatin, Zagar, N. N., Centa, Lasich, Oklesen, Bovec, Molencik, Sintic, Jazbec, Markovitz, Stokar, Blackard, Turk, Moskon, Ausserer, Kvaternik, Misjak, Stupnik, Skala, Gruden, Burich, Stariha, Jerman, Plut, Jeran, Kovach, Klanchar, Kukar, Lucas, Prudick Kovacic, Nemgar, Jernejčič, Perhne, Rafolt, Okorn, Jerreb, Gombač, Barus, Pajk, Umek, Filipčič, Zaletel, Tomsha, Sustar, Fister, Tomec Peternel, Košir, Ožbolt, Puhek, Vidmar, Perusek, Wolf, Dragovan, Kosmerl, Suder, Vidmar, Skolic, Verbic, Slak, Pozun, Perušek, Russ, Lewis, Zupan, Sneller, Roitz, Potokar, Porenta, Brodnik, Berus, Korenčič, Musek, Loushin, Bajok, Brula, Tomazich, Burgsthaler, Sajovic, Derglin, Verbec, Sredenšek, Kayšek, Zabukovac, Kristofelc, Mollan, Gorup, Stech, Mahnič, Svenshek, Skul, Ferenchak, Polanshek, Skully, Dermes, Husich, Gorup, Kriz, Klemenčič, Verščaj, Rihter, Stopar, Sivic, Kucic, Starc, Arch, Papesh. — (Daleje prihodnjijiš.)

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA: Po \$10: George Krivitz, Amalia Kočevar, Ursula Zeleznik, Mary Kovacič, Barbara Cunjak. — Mary Papish \$2; Mary Mihečić \$3; Frances Novak 50c.

KRUH SV. ANTONA: — M. Retelc \$1, J. Blazic 50c, K. Schutte \$3, K. Krivitz 50c, M. Novak 50c, J. Pintar \$1, M. Stušek \$1, M. Sterniša 25c, M. Kovach \$1.

BARAGOVO SEMENIŠČE: — A. Martinčič \$1, F. Starman \$3, M. Artach \$1, M. Kovach \$1, A. Urich 50c.

KITAJSKI MISIJONI: — M. Filipčič \$1, M. Radez \$1, M. Sustar \$5, M. Darvič \$3, A. Urich \$1.

SVETE MAŠE: — Po eno: Prah, Sterle Fraus, Troya, Moren, Stariha, Labornik, Spolar, Stiglitz, Govednik, Malnerich, Skerbel, Pakiž, Petrovčič, Lunder, Bavec, Kozar, Bogovich, Harrington, Zagar, Jelenc, Pancar, Sivic, Zaletel, Kobilsek, Coz, Sitar, Smrekar, Useničnik, Mozic, Agnich, Mance, Vovko, Centa, Muster Gospic, Savic, N. N., Puhek, Perusek, Radez, Gersic, Gosak, Plut, Kauchnik, Perme, Lucas, Kosmerl, Dercar, Kočevar, Kozarič, Blackard, Turk, Janezic, Gliha, Nograsek, Perko, Kolarich, Mihelich, Rezek, Svenshak, Skully, Dragoman, Skul, Gojnurac, Dermes, Stariha, Dragoman, Berus, Gabriel, Hegler, Višček, Toplikar, Truden, Urich, Retel, Skerbec, Kurant, Hren, Kucic, Horvat, Kure, Brotich, Arch, Koren, Chernich, Kozarich, Shutte, Keller, Hren, Habjan, Semarich, Raffot, Virant. — Po dve: Kalan, Schuster, Muha, Jalovec, Pavcek, Sajnich, Husich, Habian, Mrkun, Chesnik, Kristofelc, Gerbec, Intihar, Gornick, Cepon, Malnar, Truk, Gerjol, Svilic, Shega, Pintar, Pavlešič, Hrovatin, Sodec, Stimac, Starman, Markel. — Po tri: Gercar, Colcansek, Brodnik, Ule, Metelko, Stokel. — Po pet: Zorko, Gregorčič, Majerje, Tklačič, Lovrin, Zušič, N. N., Zupančič. — Laurich 3, Susa 10, Perušek, 9, Vuzrenovic 10, Fortuna 7, Gergov 4.

OZNANILA

1. Naša KAMPANJA ZA TISOČ NOVIH NAROČNIKOV gre tako dobro naprej, da lahko že sredi leta zapišem: NAŠ CILJ JE DOSEŽEN! Res, nimamo še vseh vsega tisoča skupaj, toda ostalih pičlih dvesto, ki še manjkajo, bomo dobili sedaj kar mognede. Sicer vsi vemo, da se nam ni treba ob doseženem tisočaku ustaviti in se vsemi na svoje lavorike, vendar se nam zdi, da so sedaj stopile že bolj važne reči v ospredje. Zato na kratko in iskreno: Prisrčna hvala delavcem in delavkam v kampanji, Bog vam obilno povrni, toda nikar še ne odnehajte!

2. Pričujoča številka našega lista je nekoliko drugačna od drugih, vendar je vse njeno branje tako važno in pomembno, da ne smete niti enega spisa izpustiti! Veste, naš list šele pričenja vršiti veliko nalogo med katoliškim slovenskim ljudstvom v Ameriki! Kako je že rekel sv. Francišek na smrtni postelji? Bratje, pričnimo in napredujmo! Doslej smo še malo storili. — Prav tako recimo tudi mi in posvetimo našemu listu kar največjo pozornost!

3. Posvetimo veliko pozornost tudi novemu KOLEDARJU, ki bo zavoljo svoje petindvajsete obletnice JUBILEJNI KOLEDAR! Za spise in dopise je seveda še čas. Imamo že mnogo lepega skupaj od naših naročnikov, pa se še drugim iskreno priporočamo. Tudi slik nam še pošljite! Te dni smo pa razposlali zastopnikom in zastopnicam nabiralne pole ZA OGLASE. Pa sem že enkrat zapisal: ZA OGLASE VSI NA DELO, čeprav niste zastopniki! Pišite nam po nabiralne pole! Za spise in dopise in oglase je čas samo do 15. avgusta.

4. Pričujoča številka je posvečena v prvi vrsti kongresu Kristusa Kralja v Poznanju in katoliški internacionali v Ljubljani. Ob branju o širokopoteznih katoliških podjetjih v širokem svetu se navdušujmo za KATOLIŠKO AKCIJO v svoji sredi! Avgustovska številka bo pa posvečena našim domaćim katoliškim organizacijam in jih bo izpodbujala k resnejšemu katoliškemu VZGOJNEMU IN OBRAMBNEMU DELU v smislu današnjega kratkega članka: PREMISLEKA VREDNO! Poiščite tisti članek v tem listu in se ob njem ZAMISLITE!

5. NOVIH NAROČNIKOV smo dobili od zadnje številke naslednje število in od sledečih navdušenih nabirateljev:

Mary Papesh, Joliet, Ill.	6	Johana Pavlinac, Cadillac, Mich.	1
Frank Gabriel, Chicago, Ill.	8	Charles Jarc, Cleveland, Ohio	1
Rose Bokal, Chicago, Ill.	6	Mary Grum, Forest City, Pa.	1
P. Bernard, Willard in okolica	16	Rev. Gracijan Heric, Maribor	1
Lucija Gregorčič, Milwaukee, Wis.	3	Katarina Cesar, San Francisco, Cal.	1
Josephine Meglen, Pueblo, Colo.	3	Jerica Tomšič, Houston, Pa.	1
Frances Loushin, Soudan, Minn.	1	Mary Cadonic, Pittsburgh, Pa.	1
John Strojan, Hibbing, Minn.	1	Mrs. Kozjan, Pueblo, Colo.	21
Leo Mladič, Chicago, Ill.	1	Mrs. Gnidica, Pueblo, Colo.	1
Brat Antonin	10		
Mrs. Malnar, Kansas City, Kans.	1	Skupaj	90
Joseph Zorc, Frontenac, Kansas	1	Zadnjič	725
Mr. Urh, Kansas City, Kansas	2		
George Pavlakovič, Denver, Colo.	1	SKUPAJ	815
Katarina Kočevar, Greaney, Minn.	1		

KRAMLJANJE NA ZAPEČKU

P. Bernard.

LEMONT, ILL. — Piše Mr. Boss. — Nekdo mi je pisal, da se bo v poletnih mesecih nerodno bral naslov nad našim kramljanjem. Kdo bo pa takrat hotel iti v zapeček? Morebiti je res tako, ker ta mesec ni prišlo mnogo dopisov. Kar se pa tiče zapečka, zaenkrat še nimam skrbi. Ne vem, kako je drugod po deželi, ampak tu pri nas smo imeli zadnje dni prav mrzlo vreme. Danes je že boljše, vendar me misel na zapeček ne razburja preveč. Torej bo za ta mesec ostalo kakor je. Morebiti tudi zanaprej, če ne bo prišlo preveč hudi protestov.

ESCONDIDO, CALIF. — Piše Margaret Dragovan. — Zelo lepo se Vam zahvaljujem za prelepo majniško številko. Toliko krasnega branja je ta list še malokdaj prinesel. Kdo bi se ne veselili takega napredka! Zdaj bi pa rada, da bi natisnili eno pesem, ki jo stari gotovo še vsi znamo, pa bo morda le koga veselilo, če jo bo videl v tem listu:

Marija je po polju šla, je lepe cvetke brala.
Jih fantičem je šenkala in lepo naročila:
Bodite čistega srca, za vas bom jaz prosila.

Marija je po polju šla, je lepe cvetke brala.
Jih dekličem je šenkala in lepo naročila:
Bodite čistega srca, za vas bom jaz prosila.

HIBBING, MINN. — Piše Angela Mlakar. — List Ave Maria je sedaj še vse bolj primeren, ker prinaša tudi angleške strani in tako se tudi mladina zanjo zanima. Res je treba čestitati k napredku tega lista. Toliko več branja prinaša, zraven tega je pa še pol dolarja cenejši kot je bil pred depresijo. Da bi ga vendar ljudje še bolj naročali in si z njegovo pomočjo obvarovali pravo vero in srečo za življenje in smrt! Prava vera nam da premagati vse križe in težave, ki jih življenje prinaša s seboj. Naj se torej še nadaljuje širi med narod ta lepi Marijin list!

MILWAUKEE, WIS. — Piše Antonia Hudaless. — Kot dosmrtna naročnica pošiljam dar v podporo lista. Mislim, da je to dolžnost dosmrtnih naročnikov, ko je list tako lep

in podučljiv. Jako rada berem Kramljanje in Križem Kraljestva Križa izpod peresa P. Hugona. To se mi zelo dopade. Seveda sem vesela tudi vseh drugih dopisnikov. V zadnji številki sem pa posebno z velikim zanimanjem brala poročilo o treh Vaših novomašnikih. Kakšno čudovito lepo je, da bodo vsi trije imeli novo mašo na eno nedeljo, ko so si od Boga poklicani izvolili ta vzvišeni stan. Zelo rada bi enkrat tudi obiskala Lemont in si sama vse ogledala. (Že naprej: dobrodošli!)

FRONTENAC, KANSAS. — Piše Joseph Zorc, zastopnik. — Sporočam Vam, da je tu umrl naročnik John Krušec. Naj v miru počiva. Zdaj pa ni treba več lista pošiljati na njegov naslov. Sem vprašal sina, če bi hotel obdržati list, pa je dejal, da ne zna slovensko brati. Pozdrav.

LEMONT, ILL. — Piše Mr. Boss. — Dopis Mr. Zorca nam je zato tako všeč, ker je vse povedal, kar je treba sporočiti v takem slučaju. Nekateri zastopniki pa samo pišejo: ta in ta je umrl, zraven pa nič ne povedo, če naj list ustavimo ali ne. Mi ne moremo sami od sebe vedeti, če je ostal za rajnim v hiši kdo, ki bi rad še naprej vzdrževal list Ave Maria. Zato želimo, da nam vsak tako sporoči kot je storil Mr. Zorc. Še bolje je pa naredila Mrs. Grum v Forest City, ki je naznanila smrt Mrs. Svigel, zraven pa namesto nje takoj poslala novo naročnico, namreč hčerko rajnice. Tako se dela!

Vsak dan in na vsak način prihranite
denar, če kupujete pri

“Trikryl’s Dept. Store”

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.
Shranite naše “STAMPS”. Z njimi si prihranite
denar pri vsakem nakupu.

CLEVELAND, OHIO. — Piše Matevž Leskovec. — Pisali ste mi, da bi radi kaj več vedeli o naši hčerki — misjonarki, ki je sedaj v Indiji. Rodila se je 12. marca leta 1913 v Clevelandu. V šolo je hodila najprej k sestram pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Bila je vedno skromna in v šoli je dobro napredovala. Ko je končala osem razredov, je imela na ponudbo, da bi šla v High School. Toda odločno je odklonila, da ne gre v javno šolo. Meni je rekla, da noče v tako šolo, kjer bi postavila v nevarnost vse, kar se je dobrega naučila o osmih letih, zato bo rajši sledila svojemu poklicu. Vprašal sem jo, kakšen je njen poklic, pa zaenkrat je samo rekla: Boš že zvedel, atek! Nekoč me pa vpraša, če sme v samostan k sestram svetega Frančiška na Euclid cesti. Vprašal sem jo: Ali nimaš nikamor drugam iti? Odgovor je bil: Nikamor drugam, ker je to moj poklic. Potem sem ji rekel: Če je pa tako, pa naredi po svoji pameti. Dne 2. julija 1933 se je poslavljala od doma. To je bilo drugič v mojem življenju, da sem bridko občutil težave slovesa . . . Oktobra 1934 je pa odšla v misijone v Indijo. Ginljivo je bilo, ko ji je mati obrisala solze, potem pa ruto dobro spravila za spomin. Rekla je še: Dolgih osemnajst let sem te skrbno varovala pred zapeljivim svetom, in res se mi je, hvala Bogu, posrečilo, da si ostala zvesta Bogu. Pojdi v božjem imenu in ostani tako dobra, kot si bila doslej. Odšla je in potem smo dobivali pismo od nje vsak mesec in vedno nam sporoča, da je močno zadovoljna. Redovno ime ima Mary Girard. Deluje v Bengaliji, kjer imajo frančiškanske sestre samostan.

ELY, MINN. — Piše Terezija Lesar. — Moram najprej izraziti veselje nad napredkom slovenskih frančiškanov med nami, kar se razvidi iz poročila o treh letošnjih novomašnikih v Lemontu. To je zelo častno za mladeniče, ki so rojeni v Ameriki, da se tako posvetijo Bogu za vse življenje. Gotovo znajo tudi dosti slovensko, da bodo delovali med slovenskimi izseljenci v tej deželi, pa tudi za tukaj rojene rojake. Bog jim daj stanovitnost! — Zdaj se pa še zahvalim g. uredniku, da ste res začeli priobčevati življenjepis svetniškega Fathra Damijana. Sem se že bala, da boste besedo pojedli. Hvala lepa. Kar se pa tiče naših verskih nasprotnikov, se jim le še naprej tako odločno ustavljam z delom za katoliško stvar, posebno za katoliški tisk. Odpadniki so zato

tako glasni, ker jih peče vest in jo skušajo pomiriti s svojim kričanjem. Najboljši odgovor jim damo s tem, če toliko bolj goreče držimo svojo stvar in dobivamo našim listom novih naročnikov. Kdor med nami more, vsak naj gre na delo za nove!

LA SALLE, ILL. — Piše Mary Furar. — List Ave Maria mi je zelo priljubljen in moram pohvaliti za napredek, da ste začeli pisati tudi v angleškem jeziku. Za našo mladino je to potrebno in vidim, kako se otroci zanimajo za tiste strani. Naj bi bila res vsaka katoliška družina naročena na ta list, ki je še zlasti v današnjih časih tako potreben!

ALEXANDRIA, EGYPT. — Piše Joe Grdina. — Potujem po Egipcu. V ponedeljek 24. maja bom v Jeruzalemu. Tam se bom spominjal lista Ave Maria in vseh njegovih prijateljev. Pozdrav uredniku in vsem naročnikom. Ker nimam časa, da bi poslal karte vsem, ki bi jih rad, naj veljajo te vrstice vsem.

STRABANE, PA. — Piše Anton Tomšič. — Tukaj je preminula dne 23. aprila Mrs. Josephine Delost, rojena Sedmak. O njeni smrti so takoj brzojavno obvestili njenega brata Jožefa Delost, ki živi v Crested Butte, Colo. Ker mu pa zavoljo prevelike oddaljenosti ni bilo mogoče priti, je poslal brzojavno za rože \$10.00. Pa tudi denar je prišel prepozno, zato mu pisali, kaj naj narede z denarjem. Odgovor je prišel, naj vpišejo rajnico v Apostolat sv. Frančiška v Lemontu, da se bodo brale zanjo večne maše. Jaz sem sprejel naložo, da to oskrbim, in Vam pošiljam. Priobčite te vrstice v listu. (Zelo dobra rešitev je bila to, zdaj bo rajnica dobivala duhovnih rož brez konca in kraja. Čast vsem, ki ste tako uredili.

LEMONT, ILL. — Piše Mr. Boss. — Bom eno storijo povedal. Med shodom za katoliški tisk na Willardu je bil na odru govornik, mislim, da Frank Perovšek, in je pripovedoval, da se nekateri moški ne menijo za list Ave Maria, čeprav jim mesec za mesecem v hišo prihaja. Govornik je razlagal, da to ni prav, in dostavil svoje misli o tem, kako koristno branje prinaša ta list za vse, tudi za moške. Takra se je nagnila Mrs. Debevec k svojemu sosedu in šepnila: To je pa čudno, naš Tone pa nobenega lista ne bere tako rad ko tega. — Jaz sem slišal te besede in sem vedel, da je Tone tisti, ki mu pravijo Mr. Debevec. Kdor pozna tega človeka, naj kar pove, če je MOŽ ali ni! MOŽ IN POL, pravim jaz! In kdor ga pozna, bo podpiral!